

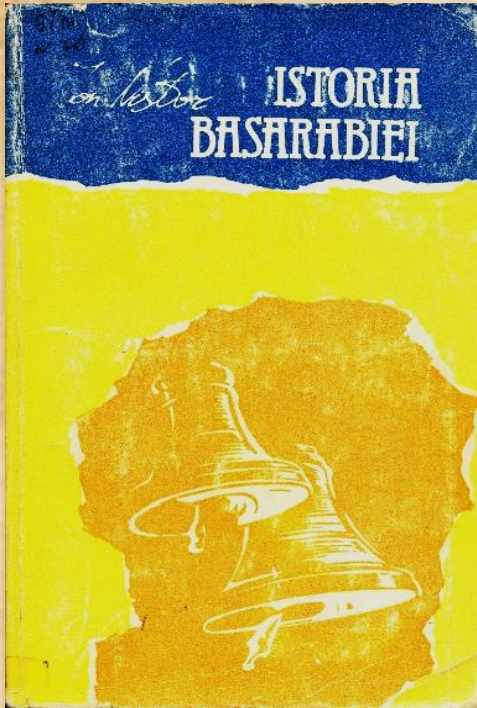

SECOLUL MĂRII UNIRI

1918 – 2018

ETAPA PRELIMINARĂ A ISTORIEI ROMÂNILOR

„În antichitate Spațiul Românesc dintre Carpați, Dunăre, Marea Neagră a fost unificat într-un singur stat numit Dacia. Drept consecință a procesului de romanizare s-a constituit poporul român. În epoca medievală pe aceste teritorii s-au format: Țara Românească, Țara Moldovei, Transilvania, Dobrogea. În anul 1600 Mihai Viteazul a unit cele trei țări într-un singur stat”.

Republica Moldova nu corespunde decât parțial cu limitele definite de anexarea rusească din 1812, care a denumit „Basarabia” toată partea de est a Principatului Moldova, între Prut și Nistru.

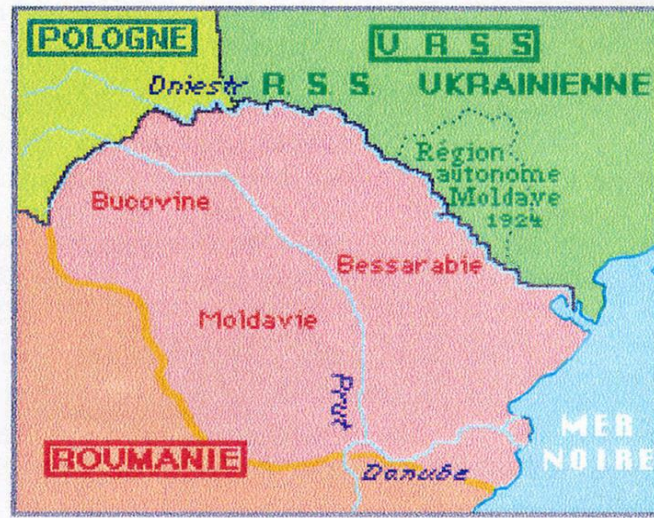
Regiuni istorice ale României

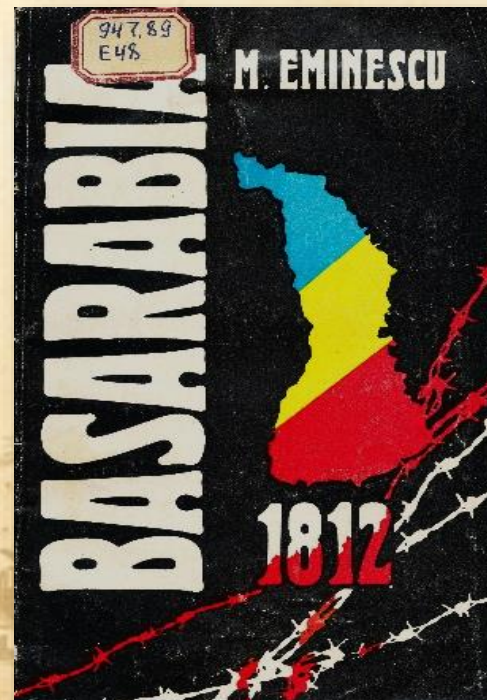
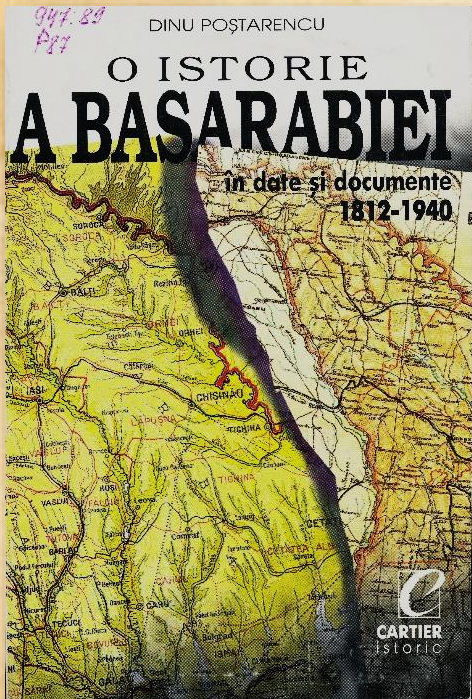
https://ro.wikipedia.org/wiki/Marea_Unire#/media/File:MapRegionsRomania.png

- 1859, 17 ianuarie: Adunarea electivă a Moldovei îl alege ca domn pe colonelul Alexandru Ioan Cuza
- 1859, 29 ianuarie: Alexandru Ioan Cuza îl numește pe Vasile Sturdza în funcția de premier al Moldovei

La Moldavie au sein de la Roumanie (1918-1940)

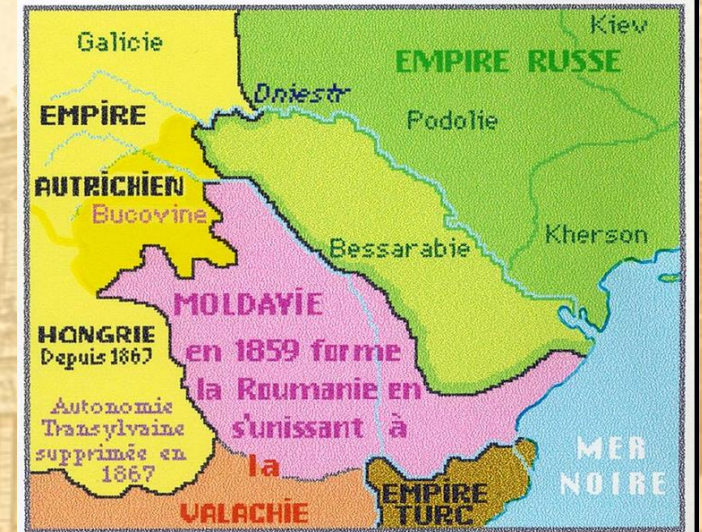

Moldova reîntregită în cadrul României mari, conform votului Sfatului Țării și Consiliului Bucovinei în 1918.

Moldova cu județele Cahul, Bolgrad și Chilia, în 1856.

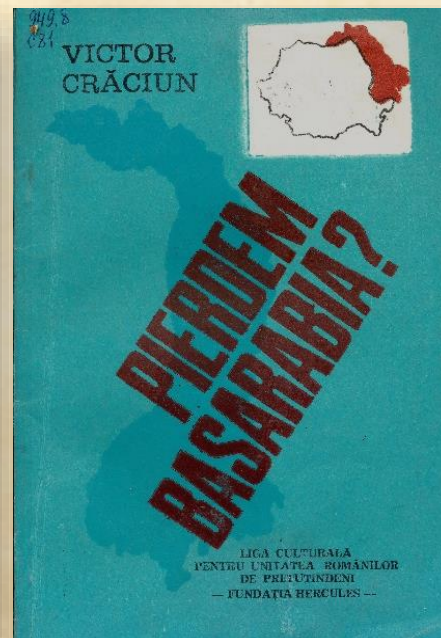
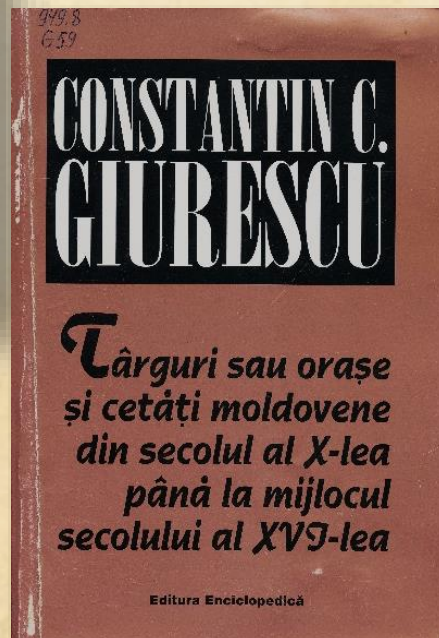
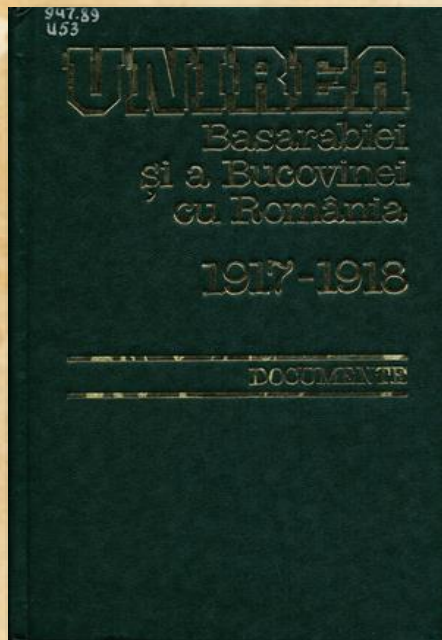
La Moldavie divisée (1856-1878)

https://ro.wikipedia.org/wiki/Principatul_Moldovei#/media/File:AtlHistMold8.jpg

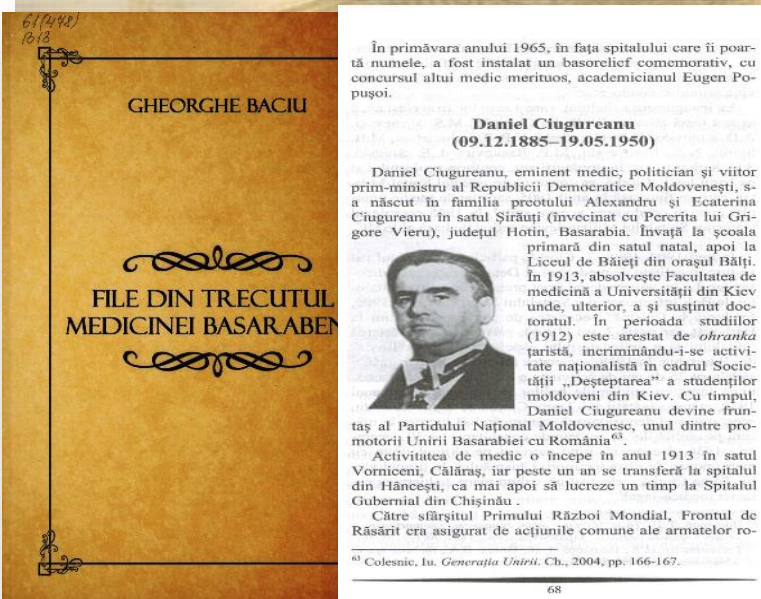
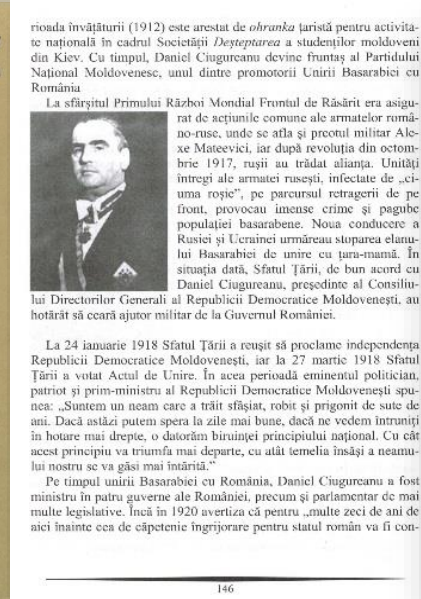
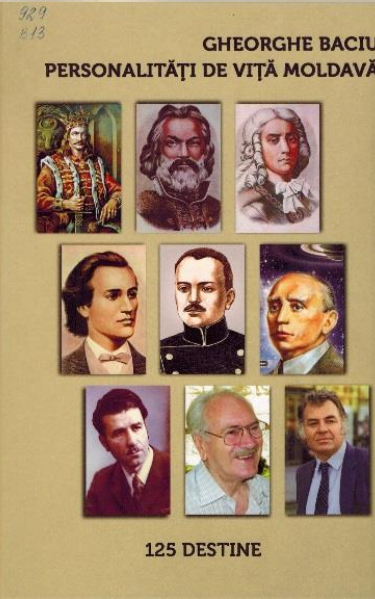
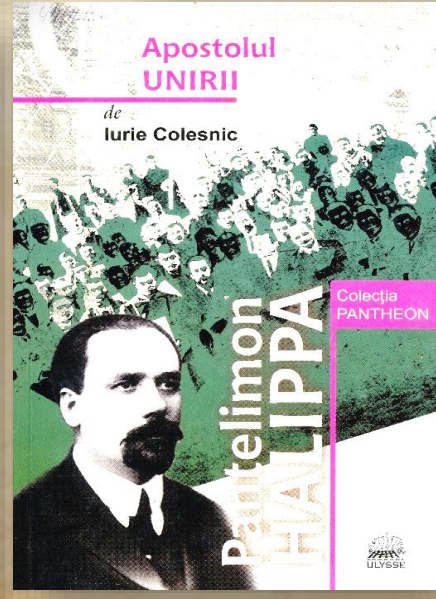
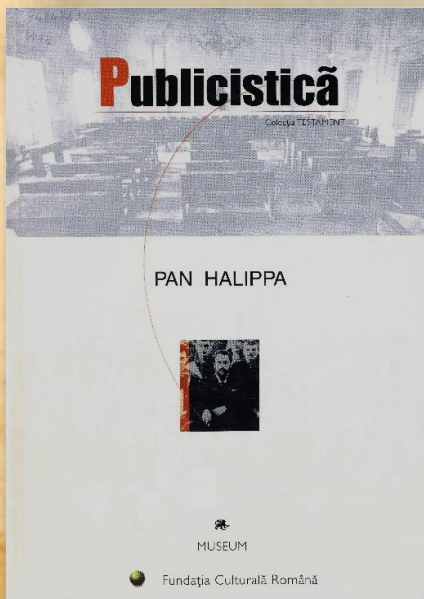
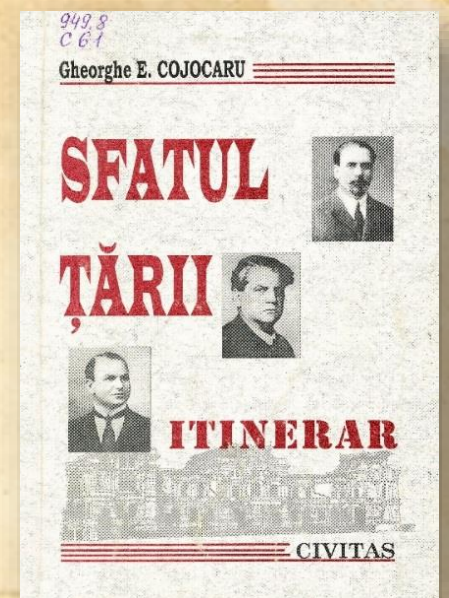
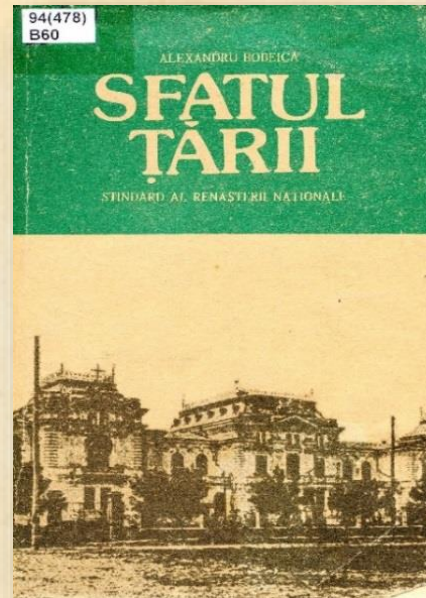
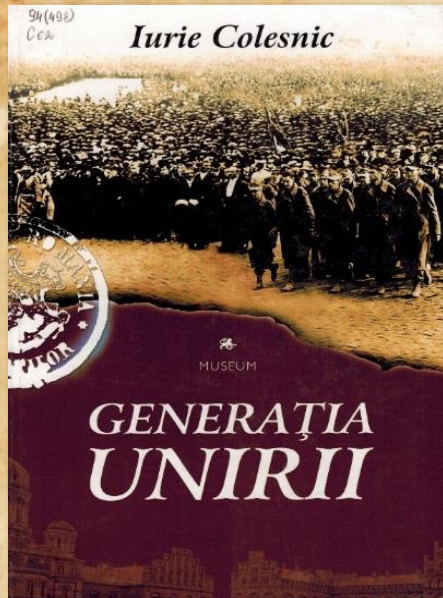
MOLDOVA REÎNTREGITĂ ÎN CADRUL ROMÂNIEI MARI

La 27 martie 1918, Sfatul Țării, organul conducător al republicii, a votat unirea Republicii Democratice Moldovenești cu România.

https://ro.wikipedia.org/wiki/Republica_Democratic%C4%83_Moldoveneasc%C4%83

Sfatul Țării a condus în 1917-1918 noul stat Republica Democrată Moldovenească

riodul învățării (1912) este arestat de ohranka țaristă pentru activitate națională în cadrul Societății *Deșteptarea* a studenților moldoveni din Kiev. Cu timpul, Daniel Ciugureanu devine fruntaș al Partidului Național Moldovenesc, unul dintre promotorii Unirii Basarabiei cu România.

La sfârșitul Primului Război Mondial Frontul de Răsărit era asigurat de acțiunile comune ale armatelor româno-ruse, unde se afla și procul militar Alexe Mateevici, iar după revoluția din octombrie 1917, rușii au trădat alianța. Unități întregi ale armatei rusești, infectate de „ci-uma roșie”, pe parcursul retragerii de pe front, provocau imense crime și pagube populației basarabene. Noua conducere a Rusiei și Ucrainei urmăreau stoparea elatului Basarabiei de unire cu țara-namă. În situația dată, Sfatul Țării, de bun acord cu Daniel Ciugureanu, președinte al Consiliului Directorilor Generali al Republicii Democratice Moldovenești, au hotărât să ceară ajutor militar de la Guvernul României.

La 24 ianuarie 1918 Sfatul Țării a reușit să proclame independența Republicii Democratice Moldovenești, iar la 27 martie 1918 Sfatul Țării a votat Actul de Unire. În acea perioadă eminentul politician, patriot și prim-ministru al Republicii Democratice Moldovenești spunea: „Suntem un neam care a trăit sfâșiat, robii și prigonit de sute de ani. Dacă astăzi putem spera la zile mai bune, dacă ne vedem întruniți în hotare mai drepte, o datorăm biruinței principiului național. Cu cât acest principiu va triumfa mai departe, cu atât temelii însăși a neamului nostru se va găsi mai întărită.”

Pe timpul unirii Basarabiei cu România, Daniel Ciugureanu a fost ministru în patru guverne ale României, precum și parlamentare din multe legislative. Încă în 1920 avertiza că pentru „multe zeci de ani de aici înainte cea de căpetenie îngrajorare pentru statul român va fi con-

În primăvara anului 1965, în fața spitalului care îi poartă numele, a fost instalat un basoreliev comemorativ, cu concursul altui medic merituos, academicianul Eugen Popușoi.

Daniel Ciugureanu
(09.12.1885–19.05.1950)

Daniel Ciugureanu, eminent medic, politician și viitor prim-ministru al Republicii Democratice Moldovenești, s-a născut în familia proculului Alexandru și Ecaterina Ciugureanu în satul Șirăuți (învecinat cu Percirita lui Grigore Vieru), județul Hotin, Basarabia. Învață la școala primară din satul natal, apoi la Liceul de Băieți din orașul Bălți. În 1913, absolvă Facultatea de medicină a Universității din Kiev unde, ulterior, a și susținut doctoratul. În perioada studiilor (1912) este arestat de ohranka țaristă, încriminându-i-se activitate naționalistă în cadrul Societății „Deșteptarea” a studenților moldoveni din Kiev. Cu timpul, Daniel Ciugureanu devine frun-

taș al Partidului Național Moldovenesc, unul dintre promotorii Unirii Basarabiei cu România.⁶³ Activitatea de medic o începe în anul 1913 în satul Vorniceni, Călăraș, iar peste un an se transferă la spitalul din Hâncești, ca mai apoi să lucreze un timp la Spitalul Gubernial din Chișinău.

Către sfârșitul Primului Război Mondial, Frontul de Răsărit era asigurat de acțiunile comune ale armatelor ro-

⁶³ Colesnic, Iu. *Generația Unirii*, Ch., 2004, pp. 166-167.

ACTUL UNIRII

VOTAT DE SFATUL ȚĂRII
LA 27 MARTIE ST. V. 1918.

ÎN NUMELE POPORULUI BASARABIEI, SFATUL ȚĂRII DECLARĂ:
REPUBLICA DEMOCRATICĂ MOLDOVENEASCĂ (BASARABIA),
ÎN HOTĂRILE EI DINTRE PRUT, NISTRU, MAREA NEAGRĂ, MAREA
NEAGRĂ ȘI VECHILE GRANIȚE CU AUSTRIA, RUPTĂ DE
RUSIA ACUM O SUTĂ ȘI MAI BINE DE ANI DIN TRUPUL
VECHII MOLDOVE, ÎN PUTEREA DREPTULUI ISTORIC ȘI
DREPTULUI DE NEAM, PE BAZA PRINCIPIULUI CĂ NOROA-
DELE SINGURE SĂ-ȘI HOTĂRĂSCĂ SOARTA LOR, DE AZI
ÎNAINTE ȘI PENTRU TOTDEAUNA, SE UNEȘTE
CU MAMA SA ROMÂNIA.

TRĂIASCĂ UNIUNEA BASARABIEI -
CU ROMÂNIA

DE-A PURURI ȘI TOTDEAUNA!

PREȘEDINTELE SFATULUI ȚĂRII,

ION INCULEȚ.

VICE-PREȘEDINTE

PAN. HALIPPA.

SECRETARUL SFATULUI ȚĂRII

I. BUZDUGAN.

„În numele poporului Basarabiei, Sfatul Țării declară: Republica Democratică Moldovenească (Basarabia), în hotarele ei dintre Prut, Nistru, Marea Neagră și vechile granițe cu Austria, ruptă de Rusia acum o sută și mai bine de ani din trupul vechii Moldove, în puterea dreptului istoric și dreptului de neam, pe baza principiului că noroadele singure să-și hotărască soarta lor, de azi înainte și pentru totdeauna se unește cu mamă-sa România”.

Declarația oficială a Sfatului Țării de unire a Republicii Democratice Moldovenești (Basarabia) cu România, de la 27 martie / 9 aprilie 1918

PREȘEDINȚII SFATULUI ȚĂRII

ION UNCULEȚ
21.11.1917-2.04.1918

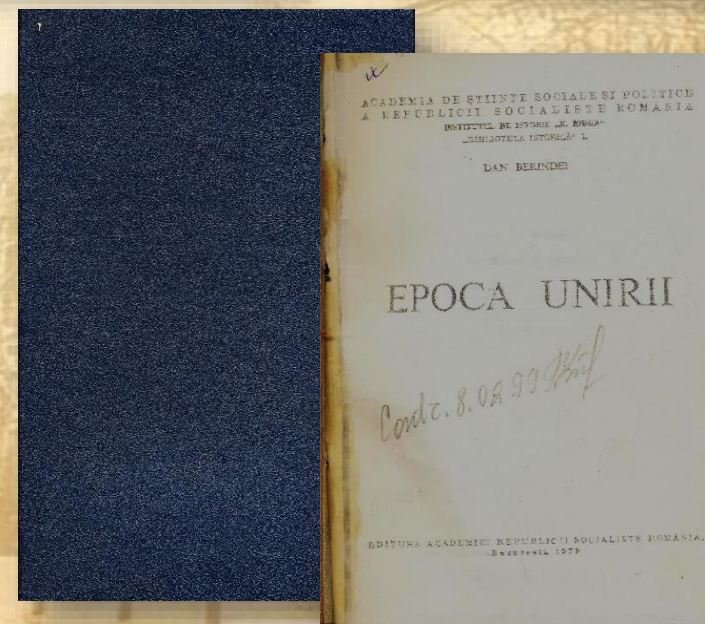
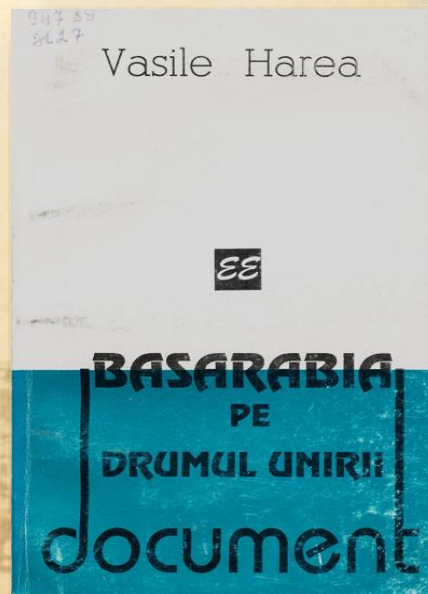
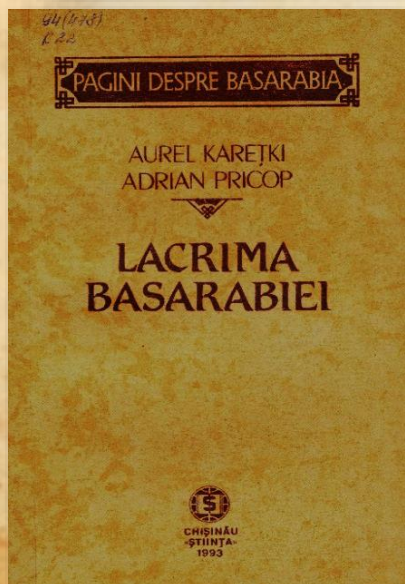

CONSTANTIN STERE
02.04-25.11.1918

PANTELIMON HALIPA
25-27. 11.1918

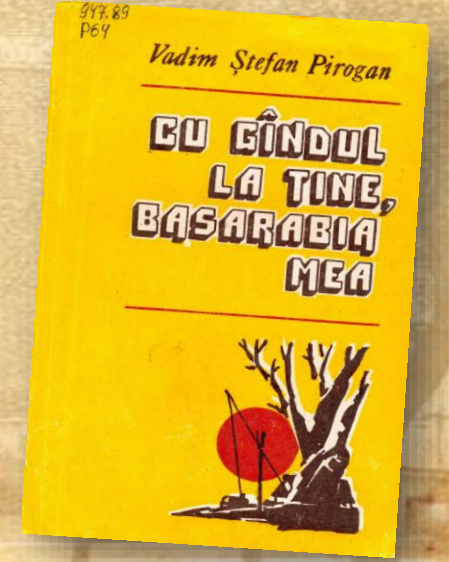
ETAPELE EPOPEII UNIRII MARI - MICA UNIRE DE LA 1859

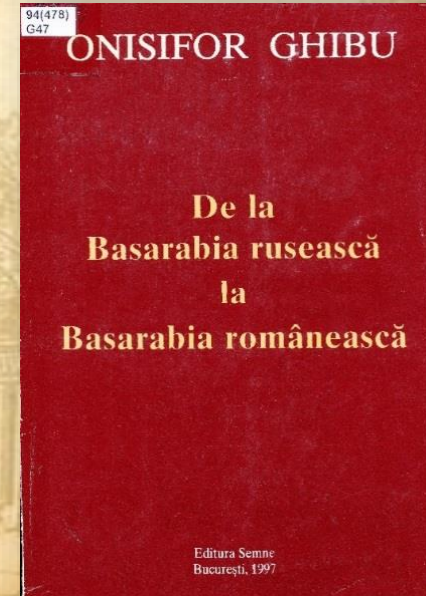
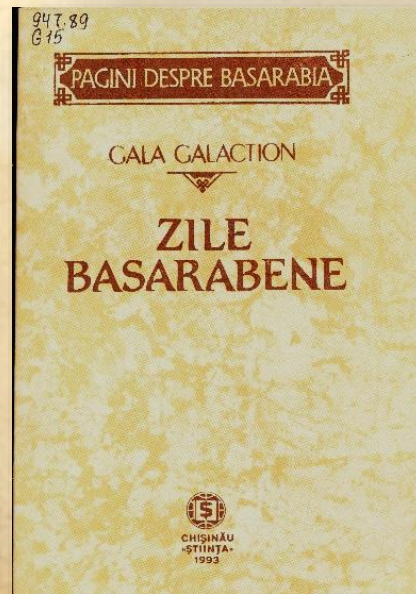
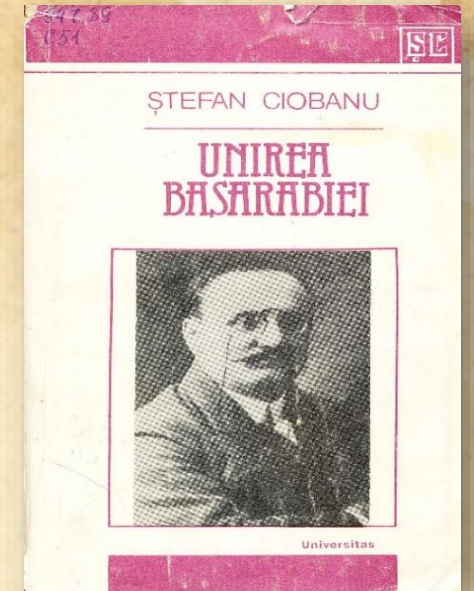
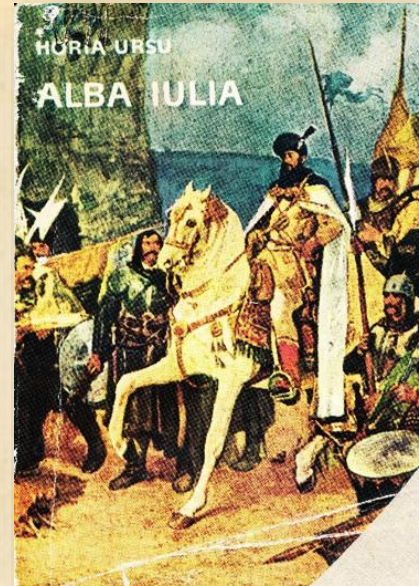
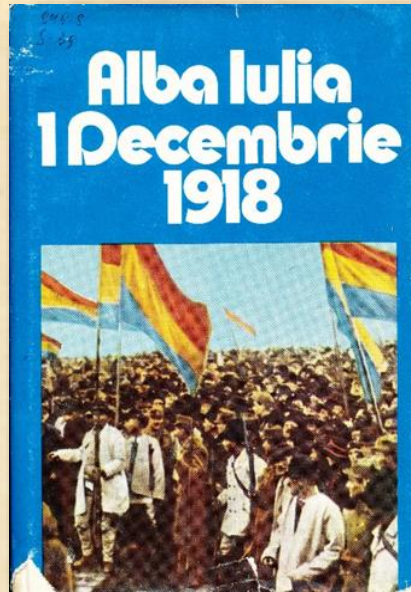
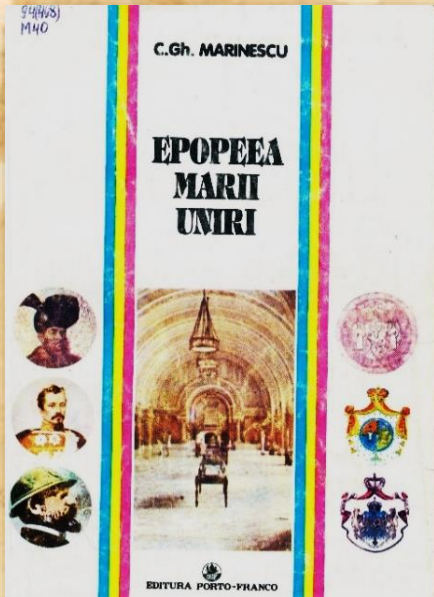

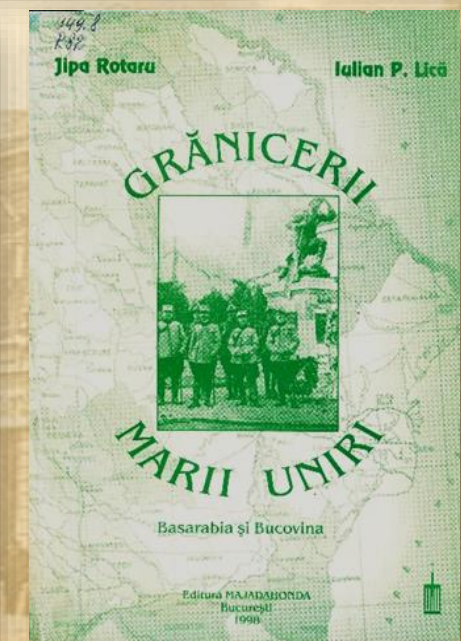
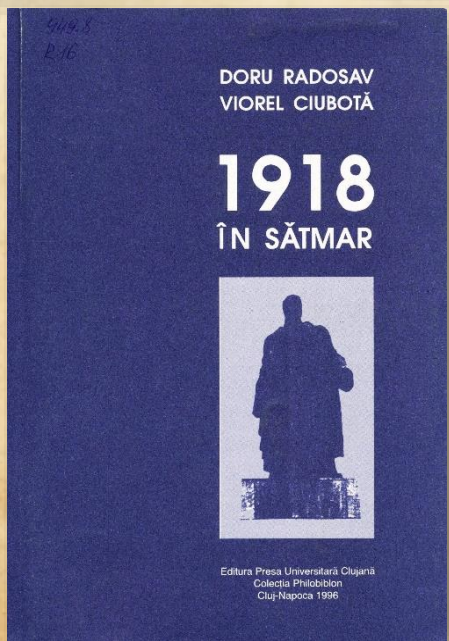
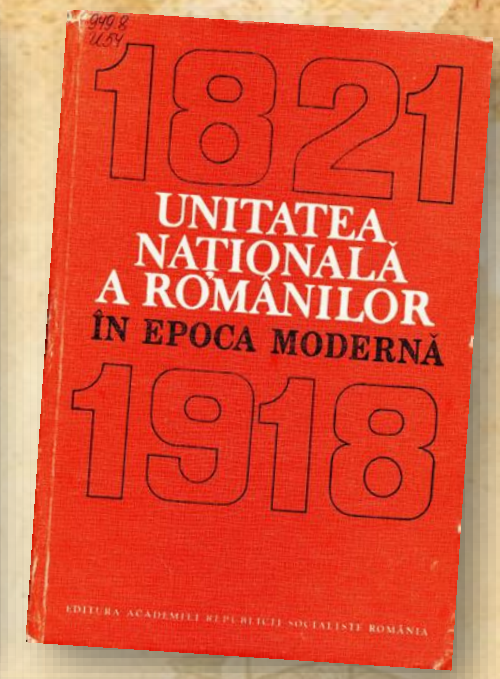
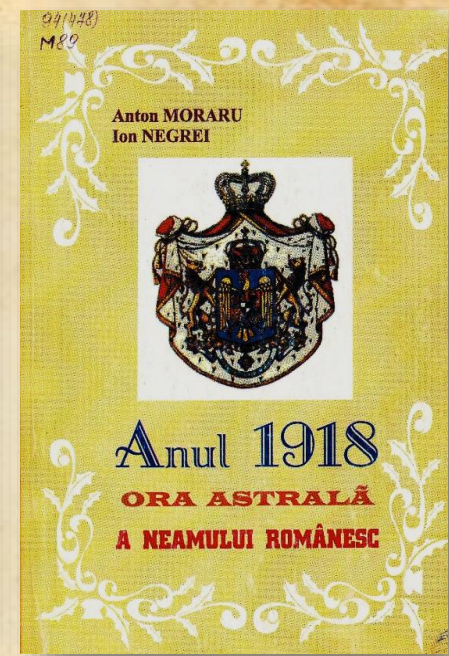
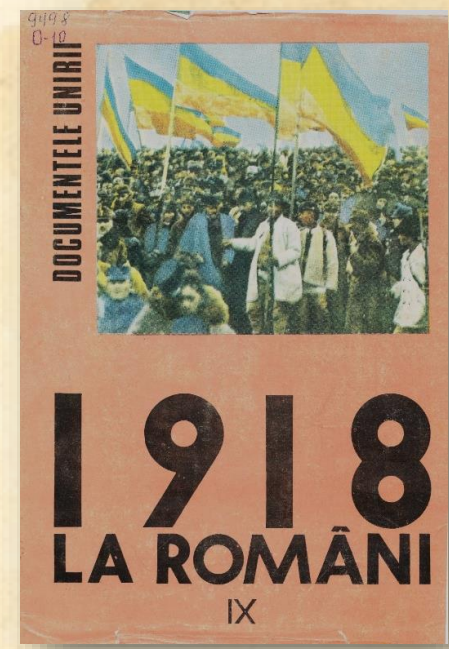
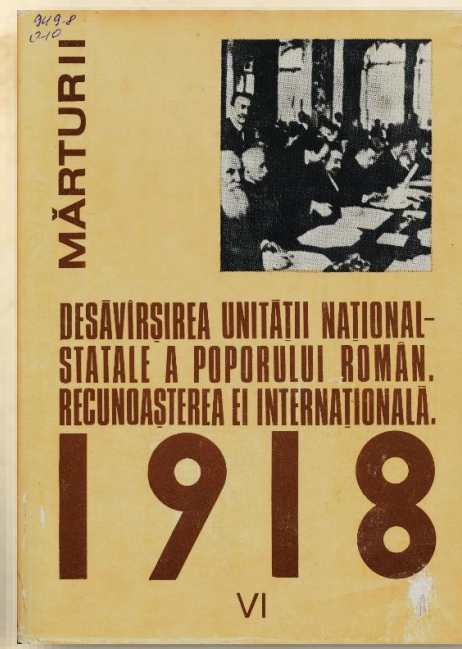
„Unirea, domnilor, ... eu nu recunosc nimănui dreptul să zică că Unirea este opera sa; Unirea este actul energic al întregii națiuni române, e marea noastră conquistă și de aceea, domnilor, nici chiar domnitorului, dar încă unui singur particular, nu-i recunosc și nici nu-i voi da vreodată dreptul acesta de a zice că el a făcut singur Unirea. NU, domnilor, Unirea națiunea a făcut-o, națiunea care a ales un domn pentru ambele țări cu misiunea de a realiza Unirea”.

Mihail Kogălniceanu

MAREA UNIRIE

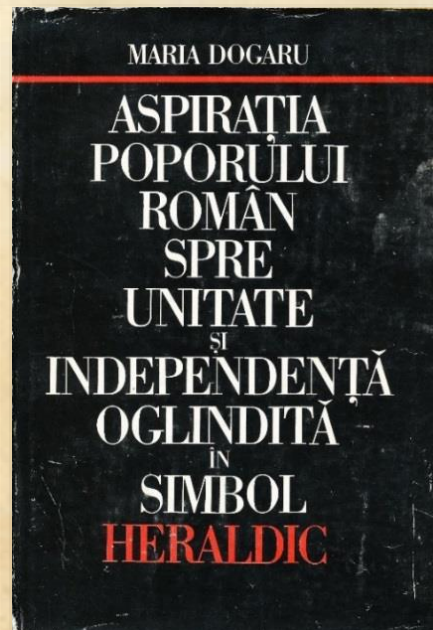
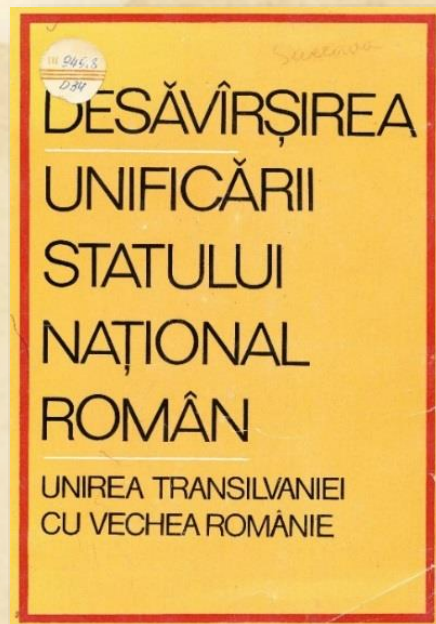
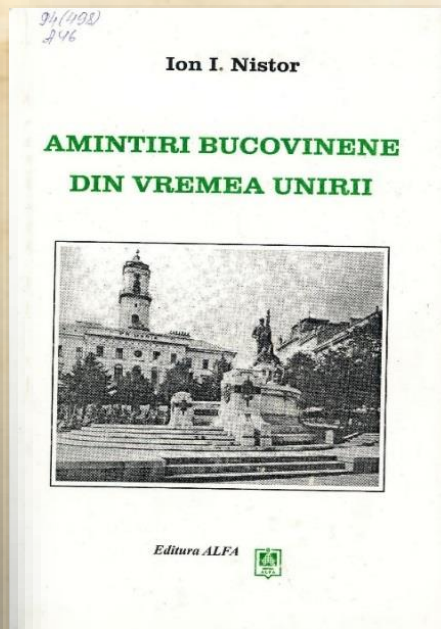

„Adunarea Națională a tuturor Românilor din Transilvania, Banat și Țara Ungurească, adunați prin reprezentanții lor îndreptățiți la Alba-Iulia în ziua de 18 Noiembrie/1 Decembrie 1918, decretează unirea acelor români și a tuturor teritoriilor locuite de dânsii cu România. Adunarea Națională proclamă îndeosebi dreptul inalienabil al națiunii române la întreg Banatul cuprins între râurile Mureș, Tisa și Dunăre. Adunarea Națională rezervă teritoriilor sus indicate autonomie provizorie până la întrunirea Constituantei aleasă pe baza votului universal”.

(Rezoluțiunea Adunării Naționale de la Alba Iulia din 18 Noiembrie/1 Decembrie 1918)

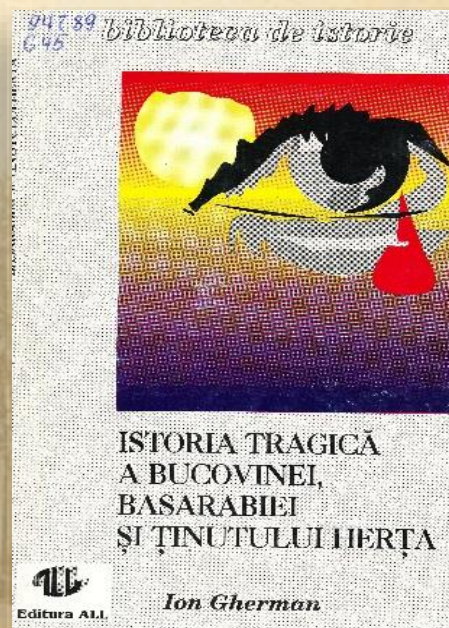
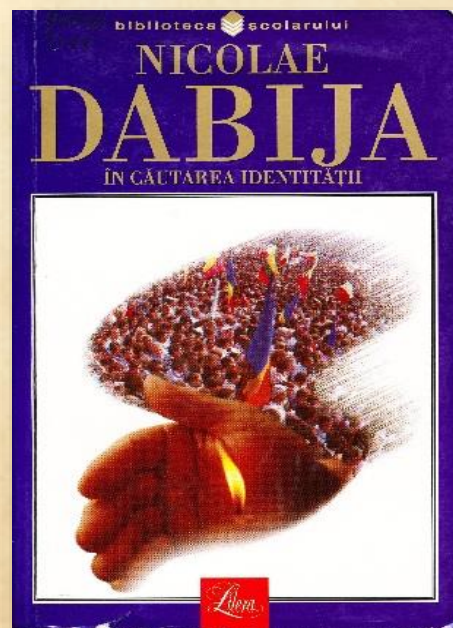

„Marea Unire din 1918 a fost și rămâne pagina cea mai sublimă a istoriei românești. Măreția ei stă în faptul că desăvârșirea unității naționale nu este opera nici unui om politic, a nici unui guvern, a nici unui partid; este fapta istorică a întregii națiuni române, realizată într-un elan țâșnit cu putere din străfundurile conștiinței unității neamului, un elan controlat de fruntașii politici, pentru a-l călăuzi cu inteligență politică remarcabilă spre țelul dorit”.

Florin Constantiniu

Credinționale

Comitetul Central Român constituțional pe sedinta 27 Noiembrie 1918 pe baza reprezentativitatii politice împărtășite...

Al noștrul Septimiu Pop

Se prezintă la președintele din Alba Iulia pe 18 Noiembrie 1918 ca delegat al Comitetului Român Central Român al Consiliului Românesc...

Giurgiu, 1918, Noiembrie 20

Handwritten signatures and names: Ștefan Lăzărescu, Ștefan Lăzărescu, Ștefan Lăzărescu, Ștefan Lăzărescu...

Handwritten signatures and names: Ștefan Lăzărescu, Ștefan Lăzărescu, Ștefan Lăzărescu, Ștefan Lăzărescu...

Handwritten signatures and names: Ștefan Lăzărescu, Ștefan Lăzărescu, Ștefan Lăzărescu, Ștefan Lăzărescu...

Hotărârea noastră.

Unirea poporului român din Ardeal, Banat etc. este un fapt istoric și nu poate fi decât rezultatul unei voințe...

Unirea să fie solemnă, împreună cu teritoriile românești din Bucovina, Ungaria și Masara, la Regatul Românesc...

În această hotărâre a noastră exprimăm tot ce au dorit strămoșii noștri...

Înșărcinăm cu această sarcină pe noi, cei de față, să luăm pe noi înaltă purtare...

Înșărcinăm cu această sarcină pe noi, cei de față, să luăm pe noi înaltă purtare...

Handwritten signatures and names: Ștefan Lăzărescu, Ștefan Lăzărescu, Ștefan Lăzărescu, Ștefan Lăzărescu...

Credinționale, Hotărâri

Sanționarea Unirei.

Votul unanim al năamului românesc din Ardeal, Banat etc. exprimat la marea adunare de la Alba-Iulia...

Ferdinand I

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României La toți de față și viitori, sănătate!

Asupra raportului președintelui consiliului nostru de miniștri sub Nr. 2. 171 din 1918.

Luând act de hotărârea unanimă a adunării naționale din Alba-Iulia am decretat și decretăm:

Art. I. Ținuturile cuprinse în hotărârea adunării Naționale din Alba-Iulia de la 18 Novem. (1 Dec.) 1918 sunt și rămân de apărare unite cu regatul României.

Art. II. Președintele consiliului nostru de miniștri este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a decretului-lege de față.

Dat în București la 11 Decembrie 1918.

Ferdinand

Ministrele consiliului de miniștri și ministru de externe.

Ion I. Brătianu.

Ferdinand I.

Prin grația lui Dumnezeu și voința națională, Rege al României. La toți de față și viitori, sănătate!

Având în vedere decretul-lege sub Nr. 3.631 din 11 Decembrie 1918

Am decretat și decretăm:

Art. I. În mod provizoriu și până la definitivă organizare a României întregite. Însărcinăm cu conducerea serviciilor publice din ținuturile prevăzute în decretul lege Nr 3631 consiliul dirigențiu emanat din Adunarea Națională de la Alba-Iulia din 18 Noiembrie, 11 Decembrie 1918.

Art. II. Vor rămânea în administrația guvernului regal: afacerile străine, armata, căile ferate, poștele, telegraftele, telefoanele, circulația fiduciară, vămile, împrumuturile publice și siguranța generală a Statului.

Art. III. Ținuturile unite cu Regatul României prin hotărârea Adunării Naționale din Alba-Iulia din 18 Noiembrie, 1 Decembrie 1918 vor fi reprezentate în guvern prin miniștri fără portofolii.

Art. IV. Pentru lucrările, cari privesc aceste ținuturi se vor mai numi prin decret regal pe lângă departamentele ministeriale, după propunerea miniștrilor fără portofolii, consilierii speciali.

Art. V. Consiliul Dirigențiu în primul rând are misiunea de a ne prezenta în cel mai scurt timp, pentru ținuturile asupra cărora se întinde administrația lui, proiectul de reformă electorală pe baza votului universal și proiectul de reformă agrară.

Art. VI. Președintele consiliului nostru de miniștri este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a decretului lege de față.

Dat în București la 11 Decembrie 1918.

Ferdinand.

Președintele consiliului de miniștri și ministru de externe.

Ion I. C. Brătianu.

FRAȚI ROMÂNII!

Avem un război neînfrânt, Copiii ai mamei noastre! Ce în jurul lui ne-am răpăsat și moșii și părinții...

Prin adunarea mareașă de la Alba-Iulia acest vis scâldat în lacrimi de sânge s'a înlăptuit. Națunea română din Ardeal, Banat și țara ungurească...

Frații Români! Iar până atunci fiți cu ochii în patru! Ocarămărea ungurească văzând că a pierdut războiul cu arma, să încearcă a ne învenina sufletele...

Toți acești oameni plățiți vă mai îndeamnă să împărțiți averile altuia, să nu ascultați de conducătorii voștri, căci ei știu bine, că: «Bate-voi păstorul, și se va risipi turma sa»...

Ei spun, că numai sunt legi în țară și numai trebuie să ascultați de nimeni, vrând astfel să pună bete în roate tuturor năzuințelor...

Fraților! Cum vă puteți închipui ceva fără de cap, fără de conducere? Oare în casa fiecărui om nu e un cap conducător? Și de acesta trebuie să asculte toată familia și toate slugile...

Pe acești profes muncelnoși alungăți de pe la casele voastre și nu vă lăsați duși în leșită! Arătați pe toți necunoscuții, cari se apropie de voi cu vorbe înșuștoare la cel mai de aproape stat național...

Dela Senatul Național Român din Cluj.

Dr. Iulian Pop Dr. Octavian Utația Dr. Valentin Poruțiu comisarul poporului. Cluj, decembrie 1918

Credențional.

Subsemnatul adresez, ca și în cazul precedent al
 din comitatul **Ardeal** în calitate de delegat al comitatului
 credențional din **Ardeal**

Deputat **Ștefan Lupu** adrează: **Ardeal**
Valer Pădă **Grigore Pădă** **Ardeal**
Ștefan Lupu adrează: **Ardeal**
Ștefan Lupu adrează: **Ardeal**
Ștefan Lupu adrează: **Ardeal**

114 din numărul credențial al credențial credențial
 din 10 mai de 1918.

Ștefan Lupu
Ștefan Lupu
Ștefan Lupu
Ștefan Lupu
Ștefan Lupu

Credențional

Subsemnatul adresez, ca și **Dr. Ștefan Porcariu**
 în **Ardeal**, este emis din partea mai jos indicatei corporații
 ca delegat al **Marelui Adunare Națională Română**, ce se va convoca în
 acest oraș, și în alte Mări Adunări Naționale Române, cari eventual se vor mai
 ține în decursul anului următor.

Dat din **Ardeal** în ziua de **17 noiembrie 1918**.

Pentru **Asociațiunea academică**
 pentru cultura poporului român

Ștefan Lupu
 Președinte

Ștefan Lupu
 Vicepreședinte

Ștefan Lupu
 Secretar

Număr de înregistrare

Număr de înregistrare

561

563

Declarație

Am fost la **Adunarea Națională Română** din 1918 și am
 luat parte la toate lucrările ei. Am văzut și am auzit
 cum s-a desfășurat această mare și sfințită lucrare
 și cum s-a hotărât să se unifice țara noastră și să se
 constituie o singură țară liberă și independentă.

Unirea tuturor Romanilor
 este un fapt istoric și nu poate fi negat de nimeni.
 Toți românii trebuie să se unifice și să se constituie
 o singură țară liberă și independentă.

Ștefan Lupu
 Ștefan Lupu
 Ștefan Lupu
 Ștefan Lupu
 Ștefan Lupu

La Trădărea Unirea tuturor Romanilor

Ștefan Lupu
 Ștefan Lupu
 Ștefan Lupu
 Ștefan Lupu
 Ștefan Lupu

Credenționale, Declarații

Declarație

Am fost la **Adunarea Națională Română** din 1918 și am
 luat parte la toate lucrările ei. Am văzut și am auzit
 cum s-a desfășurat această mare și sfințită lucrare
 și cum s-a hotărât să se unifice țara noastră și să se
 constituie o singură țară liberă și independentă.

Unirea tuturor Romanilor
 este un fapt istoric și nu poate fi negat de nimeni.
 Toți românii trebuie să se unifice și să se constituie
 o singură țară liberă și independentă.

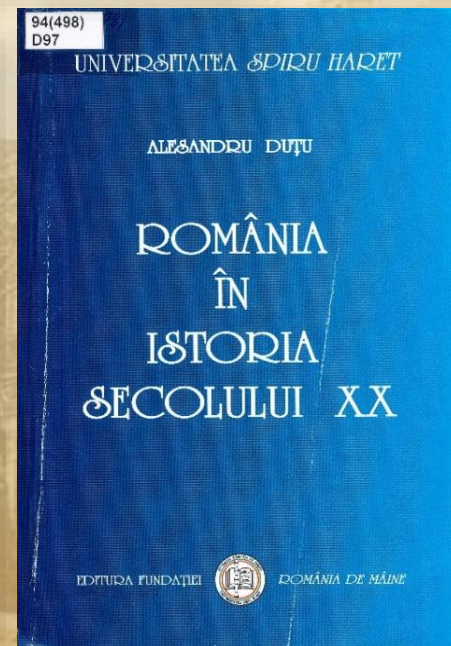
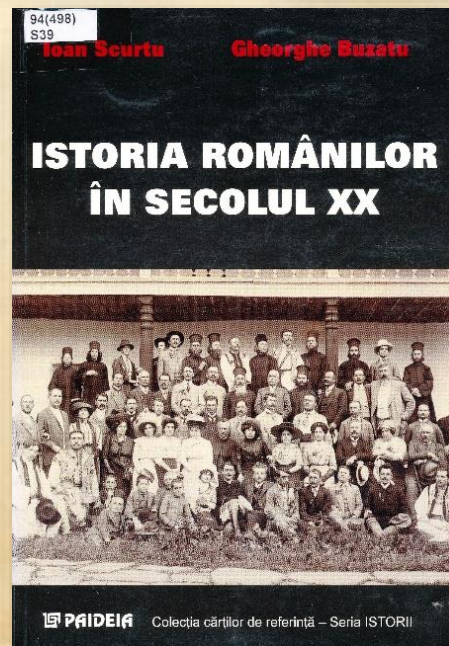
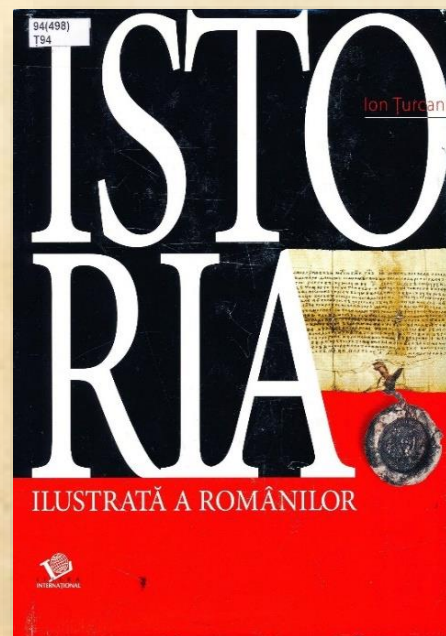
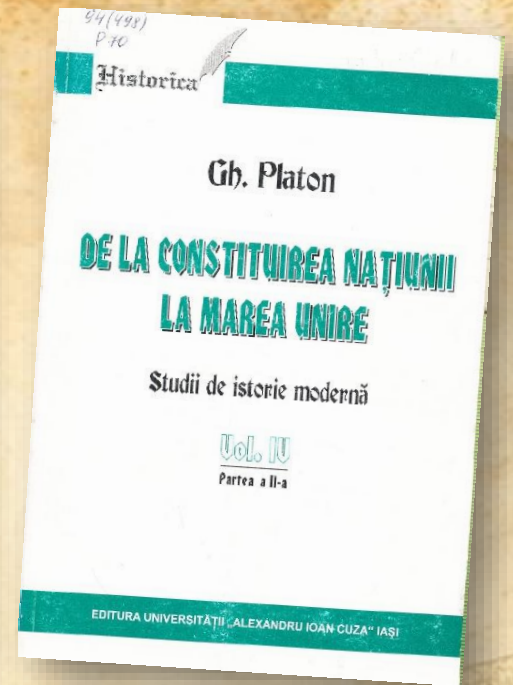
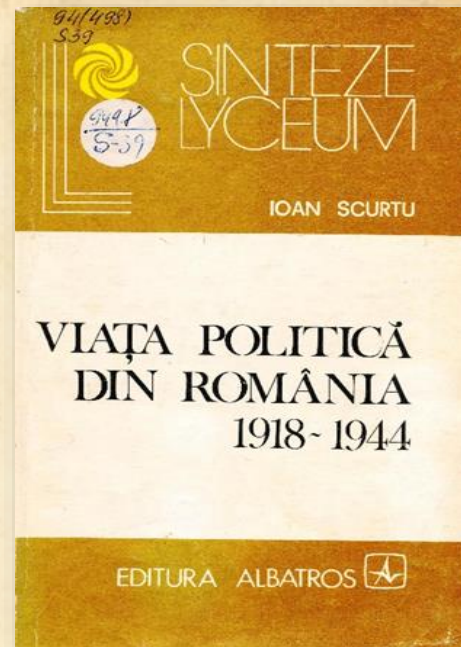
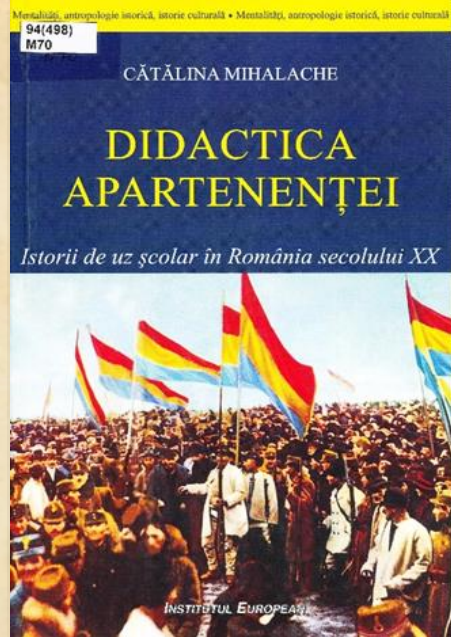
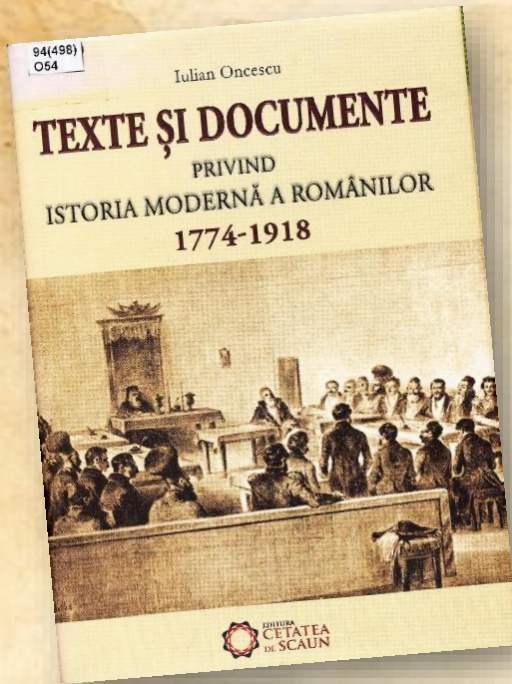
Ștefan Lupu
 Ștefan Lupu
 Ștefan Lupu
 Ștefan Lupu
 Ștefan Lupu

Ștefan Lupu
 Ștefan Lupu
 Ștefan Lupu
 Ștefan Lupu
 Ștefan Lupu

Ștefan Lupu
 Ștefan Lupu
 Ștefan Lupu
 Ștefan Lupu
 Ștefan Lupu

Ștefan Lupu
 Ștefan Lupu
 Ștefan Lupu
 Ștefan Lupu
 Ștefan Lupu

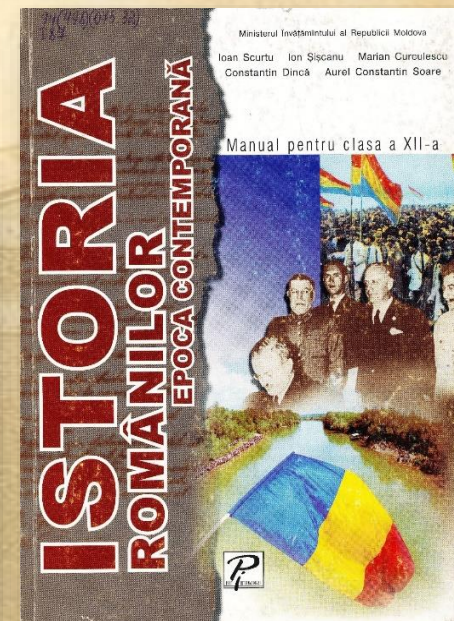
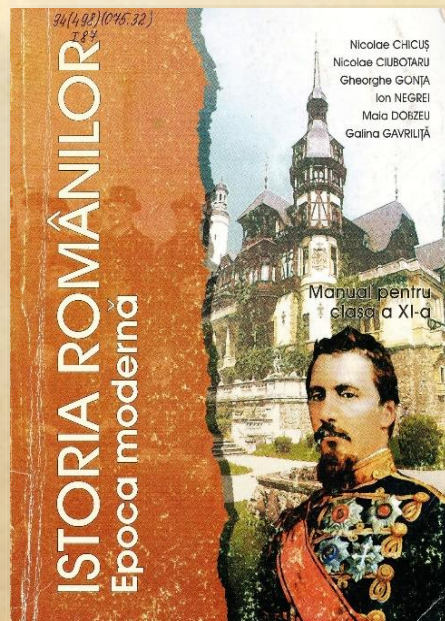
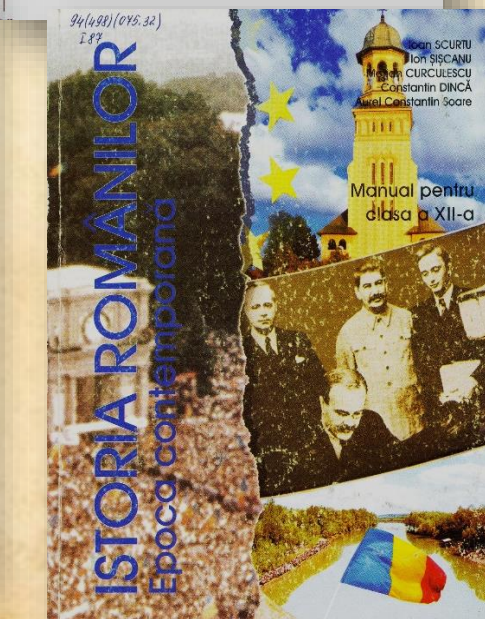
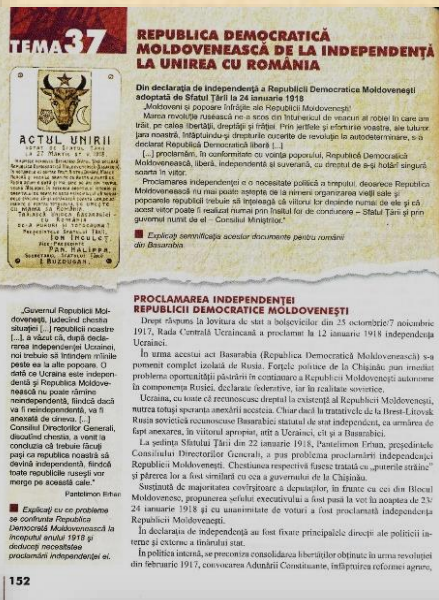
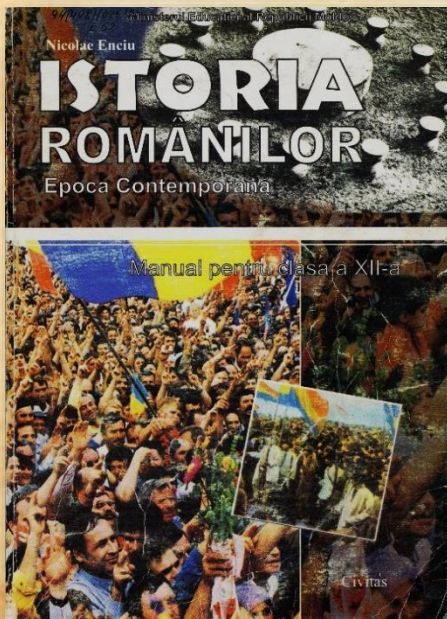
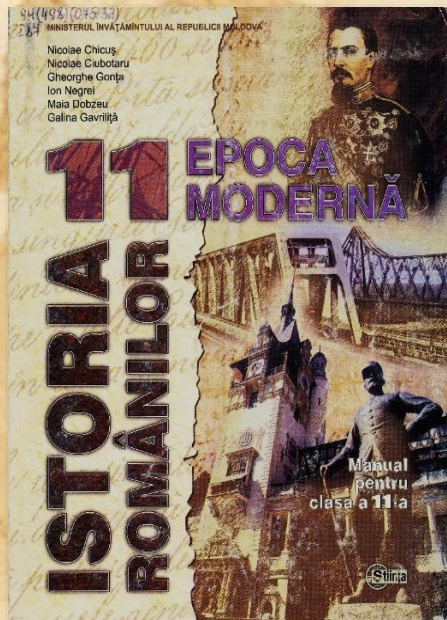

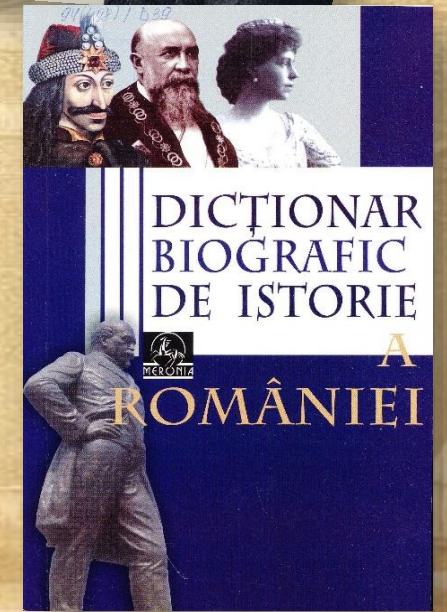
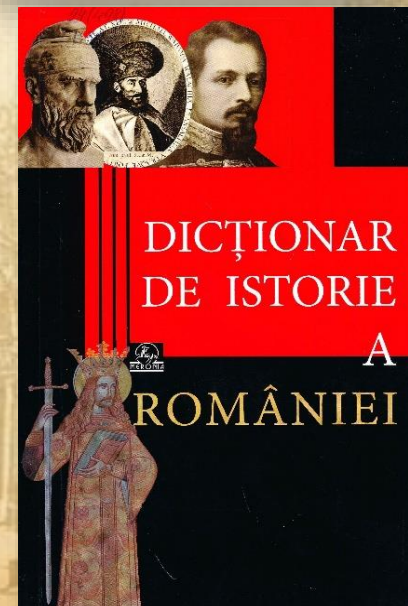
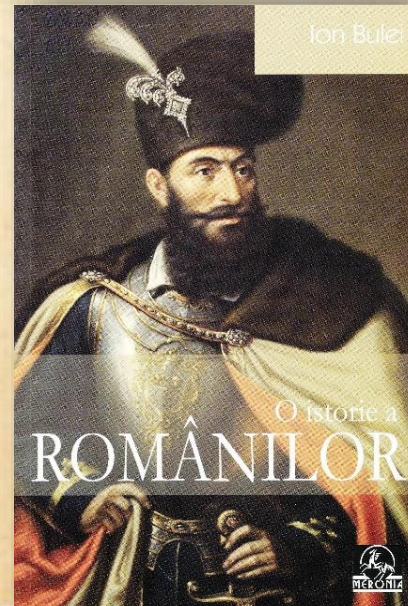
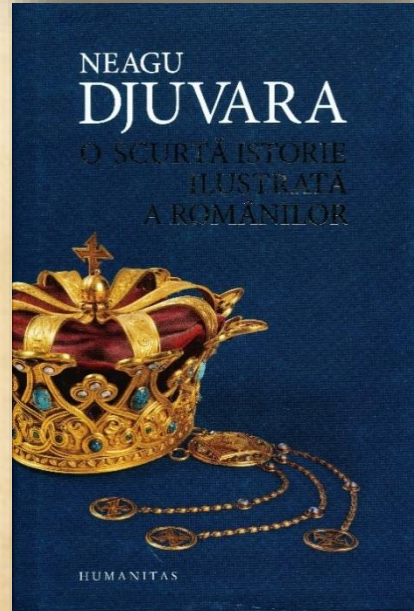
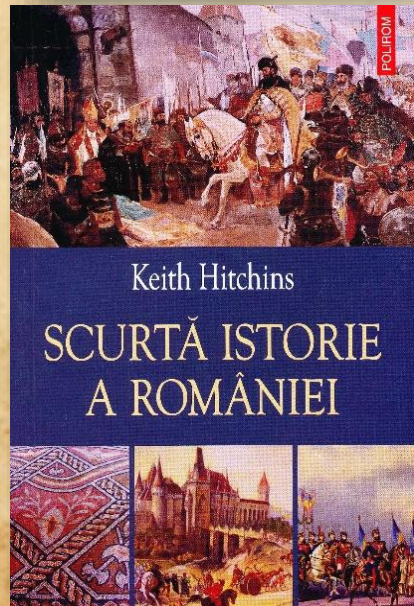
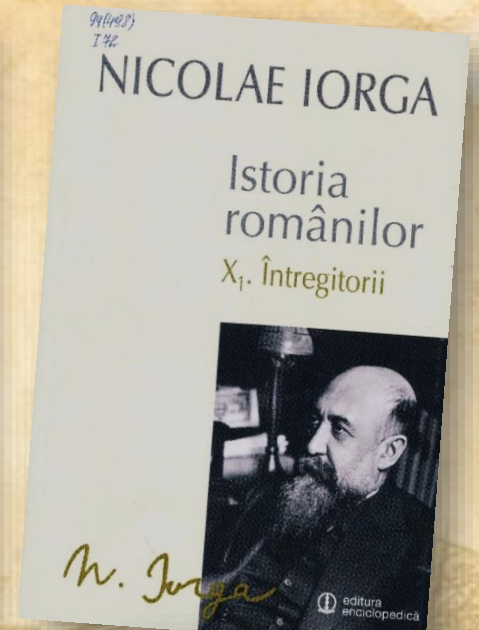
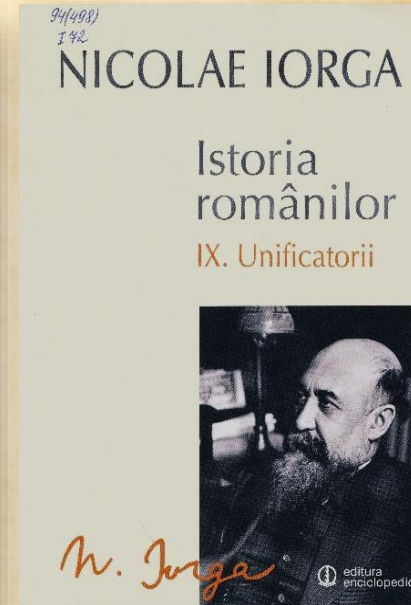
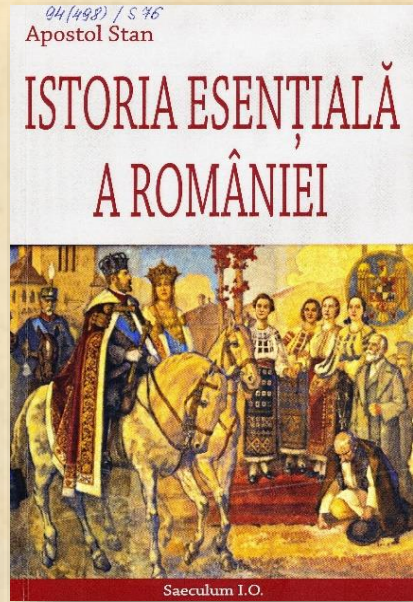
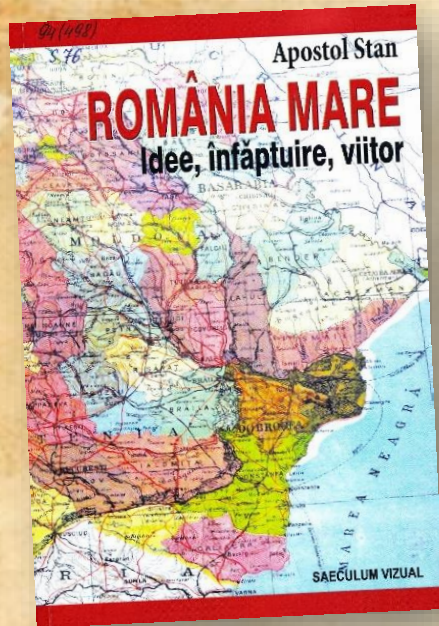
Marea Unire în manuale școlare

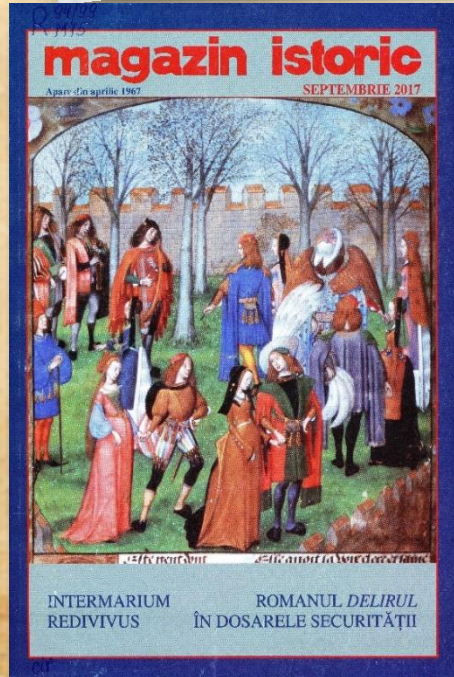
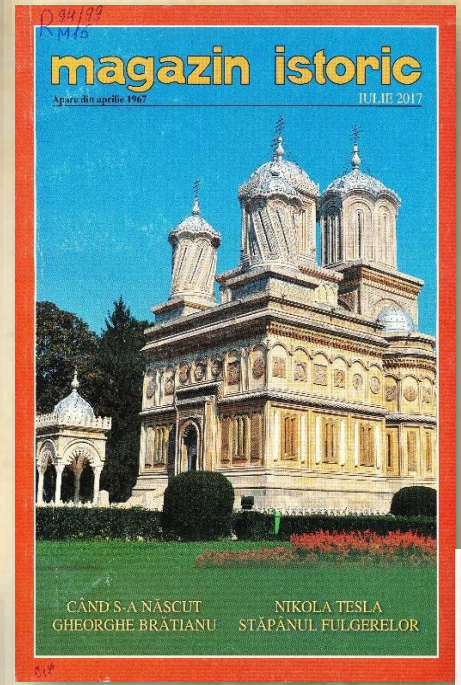
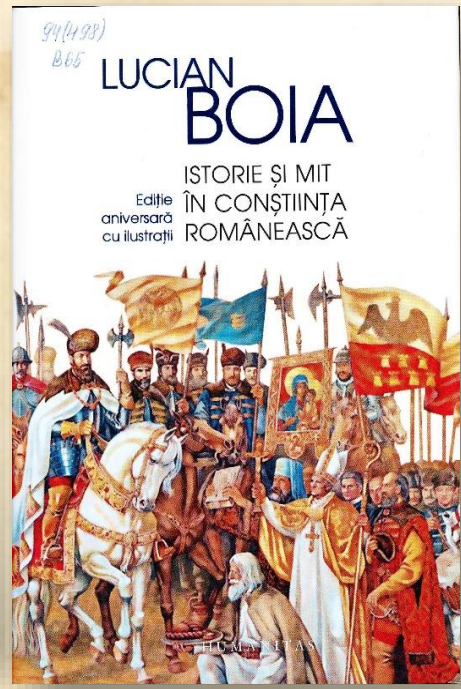
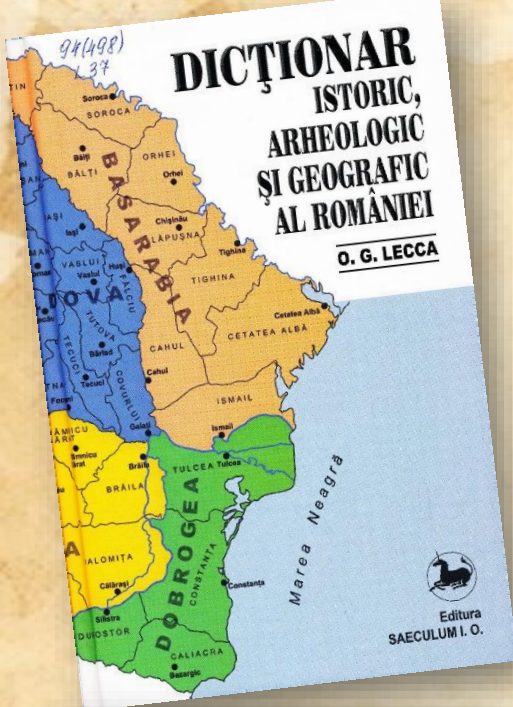
„Moldova, Transilvania și Muntenia nu există pe față pământului. Există o singură Românie: există un singur corp și un singur suflet, în care toți nervii și toate suspinele vibrează unul către altul”.

Bogdan Petriceicu Hașdeu

Din colecția Centrului de Informare al României, Bălți

ROMÂNII TRANSILVĂENI ȘI PREGĂTIREA MARI UNIRI

Oare de când au vrut românii intrare pe teritoriul să fie parte dintr-o Țară Românească, să trăiască în structuri politice românești, sub obședatul unor instituții românești? Pentru că sub comunistul nostru original, mai ales în ultimul deceniu de existență a regimului Ceaușescu, se exagera cu sloganul „după de veacuri a poporului român pentru unitate, permanență și continuitate”, dar și din alte motive, asemenea ideii au fost, după 1989, complet respinse, bagatelizate, învinuite. Cu toate acestea, s-a spus și s-a scris dintr-un cântec că nu au existat niciodată astfel de idei în mintea românilor.

De fapt, orice popor, din momentul constituirii sale, unde să-și formeze structuri politice proprii, numite generic state, cu scopul organizării și conservării comunității etnice respective. Românii au făcut și ei același lucru, începând cu sfârșitul mileniului I d.H., făruindu-și astfel de formațiuni numite țări, judecii/enciclate, ducacii/voievodate, domii etc. Popoarele nu erau atunci constiente de necesitatea uniunii lor, a unor conducători energici. Românii au reușit în secolul al XIV-lea să-și realizeze unitatea politică prin voinea cuceritorilor, a unor conducători energici. Românii au reușit în secolul al XIV-lea să-și realizeze unitatea politică prin voinea cuceritorilor, a unor conducători energici.

stăpâni de alt limbă și credință. Foste evidente că românii nu au fost „animati” permanent de „dorința (bărită) statului lor unitar, național și independent”, din moment ce atunci erau alte priorități de vițuire și de supraviețuire. Cu timpul însă, situația se schimbă. Pe fondul acestei fărâmișări, pe la faiele Evului Mediu și la începuturile Epocii Moderne, apar tendințe de unificare (parțială sau generală), stimulate de conștientizarea comunității etnice. Asemenea atitudinii nu mai sunt atunci, pe la 1500 - 1600, rezultate exclusive al unor conducători umaniți, ambițioși sau clarvăzători, ci ele provin și din voinea populației de jos, a comunităților grupate în anumite nuclee locale - ceva mai dărnă decât azi dintr-o vecinie lor - să-și formeze două voievodate cvasi-independente sau două „libertăți românești” - cum le-a botezat înaintea Nicolae Iorga -, anume Țara Românească și Țara Moldovei. Cei doi români, deopotrivă la nord și la sud de Dunăre - în ciuda unor înghelbănitoare pogorâri deosebite -, au ajuns să trăiască în state străine, în frunte cu

MARI MATEMATICIENI, EROI AI RĂZBOIULUI PENTRU ÎNTREGIREA ROMÂNIEI

Cei trei eroi oameni de știință: Gheorghe Dăneș, Constantin Pîrvolescu, Petre Sergeev

MAGDA STAVINSCHI

Puțin cunoscut contribuția unor oameni de știință remarcabili, care nu-au preocupat nimie, și-au riscat chiar viața, de multe ori cu voluntar, în Primul Război Mondial, pentru realizarea statului național unitar.

Cred că trece dintr-o dată în istoria noastră, meritul un omagiu nu numai pentru contribuțiile la știința mondială, dar și pentru actele lor de bravură.

Cel mai în vârstă era Gheorghe Dăneș (1885 - 1969), unul dintre cei mai străluciți astronomi, fără de care astronomia românească nu ar fi înregistrat succesul pe care l-a avut pe plan mondial. Deoarece modestia lui proverbială a făcut să fie puțin cunoscut. Astronometr, seismolog, a fost director al Observatorului din București între 1943 și 1963, membru titular al Academiei Române.

Beneficiar Serviciul meteorologic al armatei

Născut la București, Gheorghe Dăneș era urmașul cursurilor Liceului „Gheorghe Lazăr”, unde se distinge mai ales la matematică și fizică. La Facultatea de Științe a Universității

CÂND S-A NĂSCUT GHEORGHE BRĂTIANU NIKOLA TESLA STĂPANUL FULGERELOR

Generalul Berthelot în Siliștea, în mașină alături de Julia Maniu și colonelul Rada Roveni

EMANUEL BĂDESCU

Ajunși să se stat major al maresăului Joffre, Henri Mathias Berthelot s-a distins în timpul primei bătălii de pe Marne, decisiv pentru Franța și pentru moralul armatei Franceze. Promovat în funcția de comandant de corp de armată, a primit ulterior comanda Misiunii Militare Franceze trimese în România (Magazin Istoric, nr. 9/2015), pentru a corecta problemele administrative și de moral cauzate de înfrângerile de la finele anului 1916. În fruntea a circa 400 de ofițeri și civili a ajuns în România. În 15 octombrie, prin Rusia, unde s-a întâlnit cu țarul Nicolae al II-lea și cu principalii lui generali, inclusiv cu marele erzog Alexsei Brusilov. Din discuțiile avute, a înțeles că pentru ruși, conform tradiției istorice, România nu reprezenta o aliață, ci o valoroasă monedă de schimb în viitoarele tratative cu Puterile Centrale. Prin urmare, misiunea sa devenea una imposibilă, el prețuind că armata română trebuia să fie pregătită să lupte cu adversarii atât din exterior, cât și din interior, ca însuși marele aliat de la Răsărit. Probabil că această perspectivă sumbria a trezit în Berthelot capabilități eroice, nu neapărat filoromâne, căci situația gravă a României afecta prin implicății și situația Franței. Trebuia, așadar, să ducă de la distanță și să lupte pentru Franța natală.

Născut în satul Comanău din județul Iași, generalul Berthelot este cel care a luat la Iași, capitala de atunci a României, timp de șase luni, toate deciziile utile reținerii armatei române decimate și desorganizate de înfrângeri, mobilizând rezervele care au fost înzestrate cu echipament modern solus din Franța și Re-

gatal Unității al Marii Britanii. Remarcând cu îngrijorare absența rețelei de comunicații, ignorată de stăruințele române, tot el s-a ocupat de instalarea legăturilor telefonice între comandamente și unitățile de pe front. În final a împărțit cei 493.500 de costuri români în două armate, care au fost înzestrate în mare măsură cu echipament modern solus din Franța și Re-

de oameni. Practic, el a creat armata care va repara strălucite victorii de la Mărășeu, Otuz și Mărăcți, această triplă victorie fiind singura obținută de o forță a Antantei în anul 1917, cum reținem chiar și în prezent.

A înțeles perfect situația României în momentul capitulării Rusiei, respingând cu îndărărie orice idee de reza-

CAPITALELE MARII UNIRI

București

Alba-Iulia

Chișinău

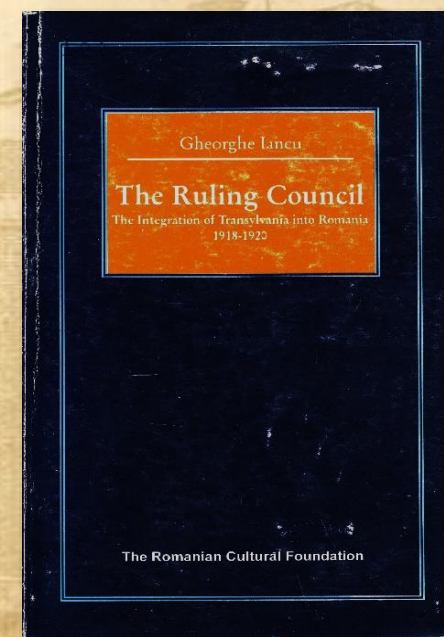
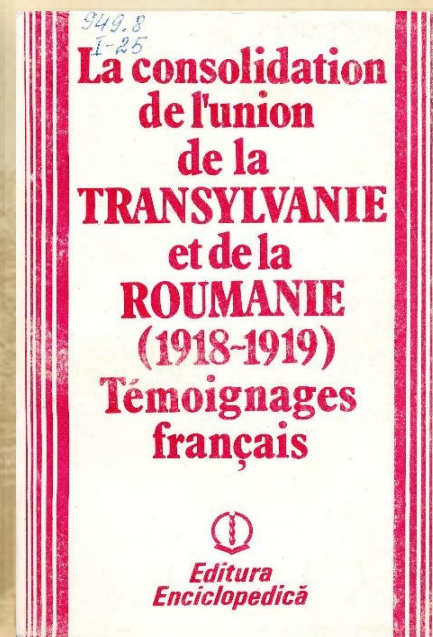
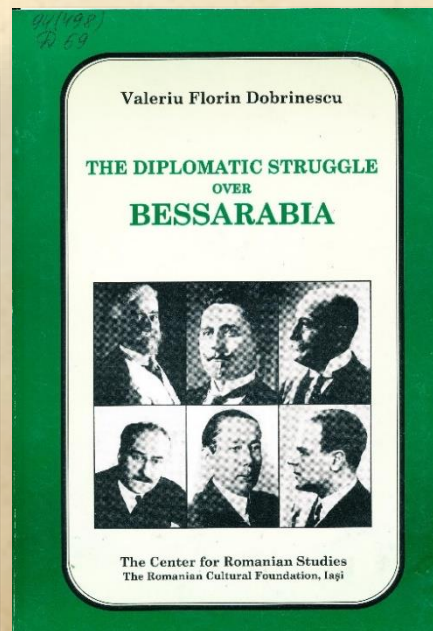
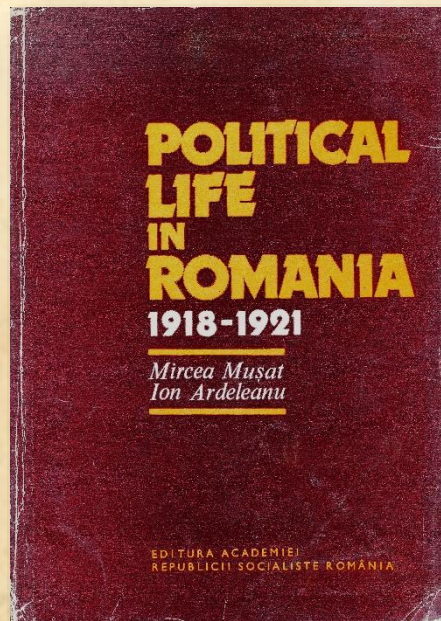
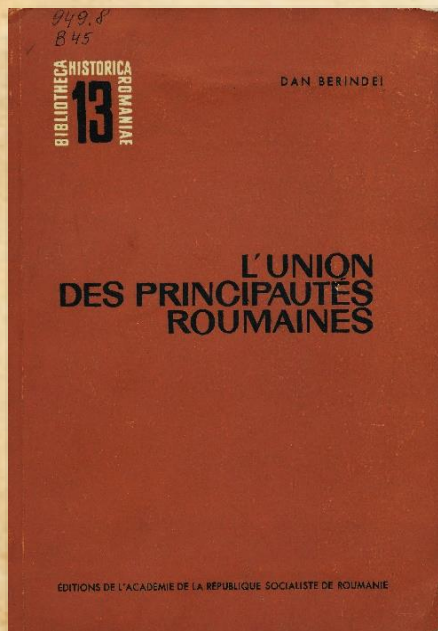

Cernăuți

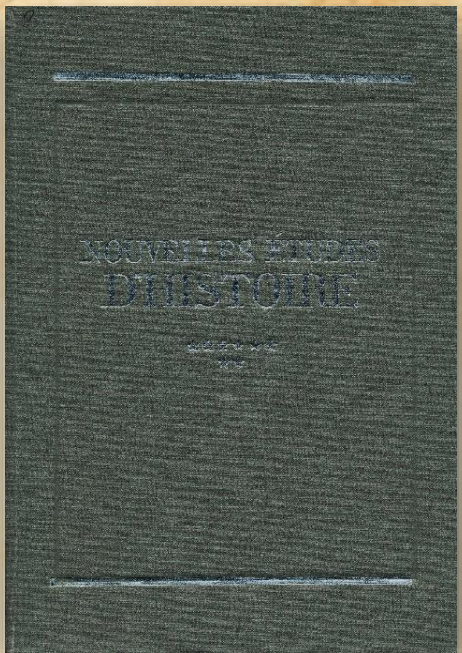
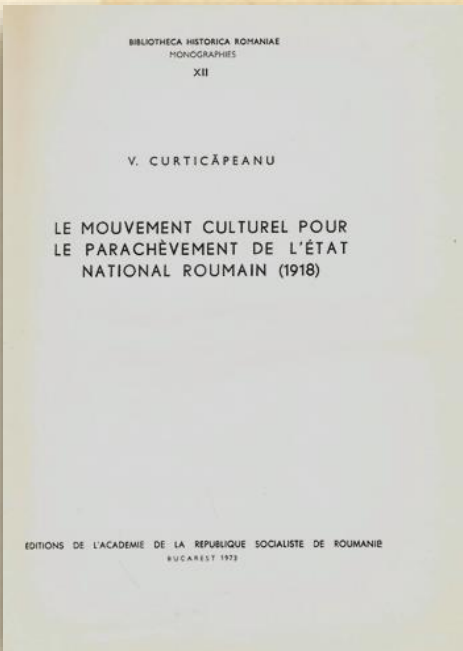
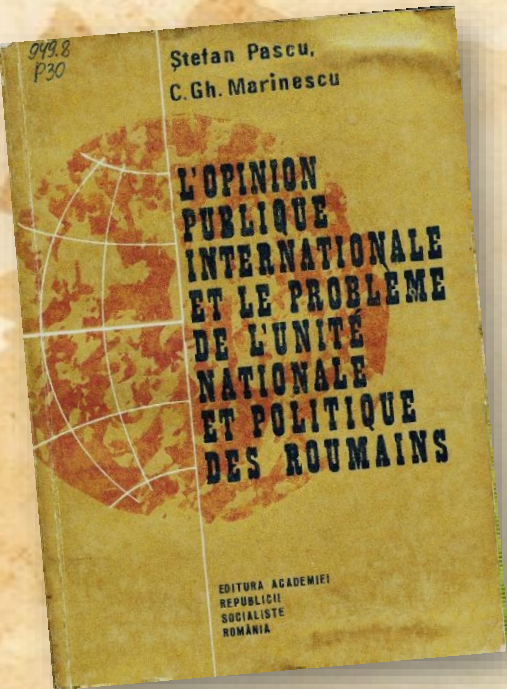

Epopoeea Unirii în limbi străine

„1 decembrie 1918 și Alba Iulia au însemnat și vor însemna în istoria românilor momentul ideal de organizare a statului românesc, indiferent de conjuncturile politice. Chiar dacă hărțile, istoriile și enciclopediile de moment, tratează un pic altfel formarea României Mari, inimile adevăraților români au forma hărții României stabilită prin actul Unirii de la Alba-Iulia. Și acesta este poate cel mai mare miracol”.

Iurie Colesnic

**ESTABLISHING OF THE ROMANIAN STATE LIFE
IN TRANSYLVANIA AFTER THE GREAT UNION OF 1918**

GHEORGHE IANCU

In the autumn of the year 1918, after four years of war, the Austrian-Hungarian Monarchy was dismembered.

The movements for the national liberation of the oppressed peoples of the monarchy, which were based on the principles of the right of self-determination imposed in the epoch, and on the defeat of the dualist empire, accelerated the process of disintegration of the dualist empire.

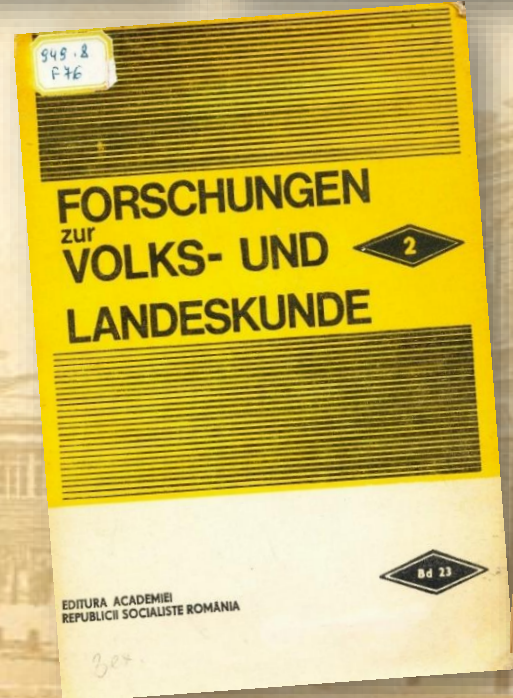
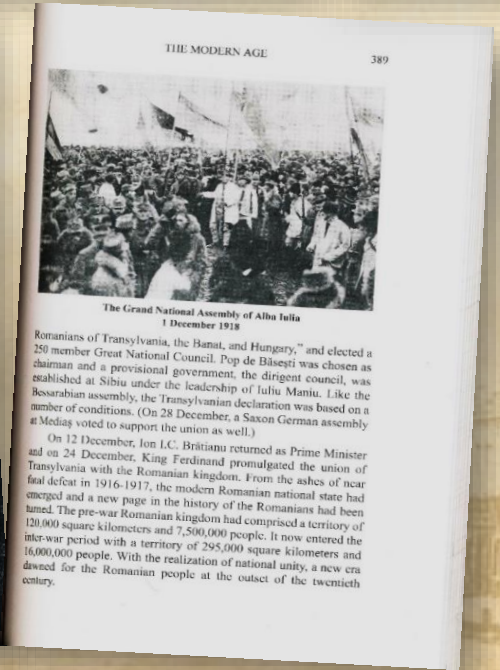
The Romanians from Transylvania and Bucovina — Basarabia united with Romania on the 9th of April 1918 showed in those days political maturity and acted firmly for the carrying out of their desideratum of the total political union of all the Romanians.

All the Romanian political forces participated in the movement of the liberation of the Romanians from Transylvania, a fact which gave this movement vitality and force.

"The Declaration of Independence" of the Romanian nation, elaborated on the 12th of October 1918 by the Executive Committee of the Romanian National Party from Transylvania and presented on the 15th of October 1918 in the Hungarian parliament, the setting up on the 31st of October 1918 of the Central Romanian National Council, on organism meant to lead all the Romanian national political actions, as well as the setting up of the Romanian national local councils and guards, justified 1918, that the Hungarian government hand over the whole governing power over the territories from Hungary and Transylvania inhabited in their big majority by Romanians¹. Once this point reached, the next step could be made: to decree the union of Transylvania with Romania.

Although the government of Hungary, which was separated from Austria and was lead by Károlyi Mihály, did not take into consideration the Romanian claimings at the beginning of November 1918, the Central Romanian Committee had the capacity to institute the control of all the

¹ Stefan Pascu, *A History of Transylvania*, translated by D. Fisher Dahl, Detroit, Wayne State University Press, 1952, pp. 274-285; idem, *Stăruirea statului național unitar român 1918 (The Making of the Romanian Unitary National State)*, vol. II, 1956, pp. 21-23; idem, *The Making of the Romanian Unitary National State, 1918*, București, 1968, pp. 297-298; Mircea Jiucaș, *Im. Arhiduceștii, de la statul principal la statul român unitar (From the Giso-Ducian State to the Romanian Unitary State)*, București, 1983, pp. 406-409.

**NEUE QUELLEN ZUR GESCHICHTE DER SIEBENBÜRGER SACHSEN
IN DEN JAHREN 1918-1944**

VON
VASILE CIOBANU

Bislang wurden nur wenige Dokumente zur Geschichte der Siebenbürger Sachsen in der Zwischenkriegszeit, 1918-1939, publiziert; erst im letzten Teil der Öffentlichkeit bekanntgegeben werden.¹ Erwähnenswert ist auch der deutsch Roman Andreas Hülgruber's umfassende Archivverhandlungen² und Rumänienforscher während der Zwischenkriegszeit zu, vor allem den im Amt des Auswärtigen Amtes und der Reichskanzlei stammen und im Bundesarchiv der Bundesrepublik Deutschland aufbewahrt werden! Die Arbeit fußt auf der Berichten von Beamten des Auswärtigen Amtes und der Deutschen Volksgruppe in Rumänien. Mișcu erwarb zwar auch andere Archivalien, bezieht sie aber nicht in seine Untersuchung ein: die Archive der Deutschen Demokratischen Republik und der SR Rumänien. Ihre Auswertung für die Geschichte der Siebenbürger Sachsen in der Zwischenkriegszeit hat zwar begun-

¹ N. Iorga, *Schiffen und Briefe*, hrsg. von Michael KROEGER, Bukarest 1976; *M. KROEGER, Zusammenfassende Forschungsberichte (Die Beziehungen zwischen Mierla im Kreis der Flakel und Garmansand (Hrftfische) zwischen N. Iorga und G. A. Miller Neue Literatur*, 29, Jg., 1971, 11. Nov. 1978, S. 6-10

² *Umrisse zur Geschichte der Siebenbürger Sachsen*, Gesamtelte und bearbeitet von Ernst WAGNER, Köln-Wach, 1976, S. 257-282.

³ A. HILFGRUBER, *Mitler, Krieger Gavel und Marschall Antonowitsch, Winkaden*, 1954.

⁴ W. MIEGGE, *Das Dritte Reich und die Deutsche Volksgruppe in Rumänien 1942-1944*, *Mit Beitrag zur nationalsozialistischen Volkstumspolitik*, Bern-Franckfurt a. M., 1972, S. 11-14, 270-246.

1 - Forschungen

EPOPEEA UNIRII ÎN PUBLICAȚII PERIODICE

80

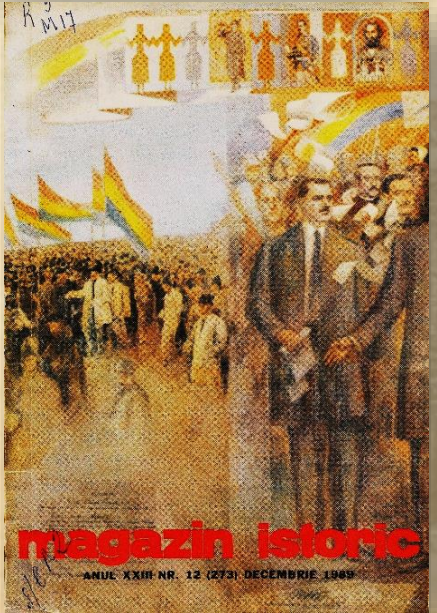
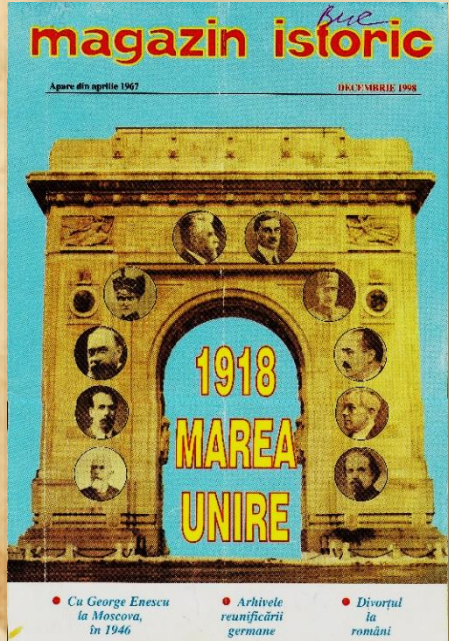
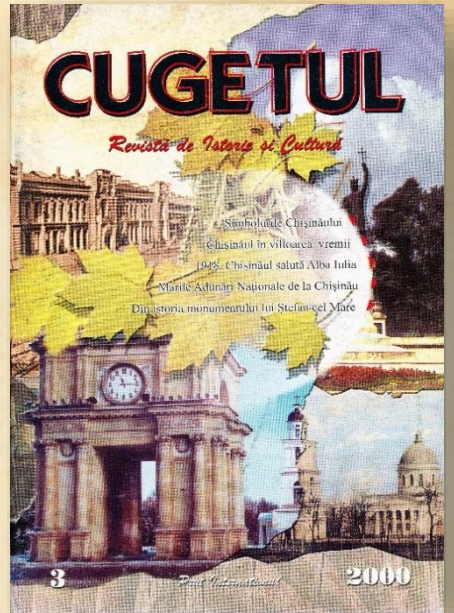
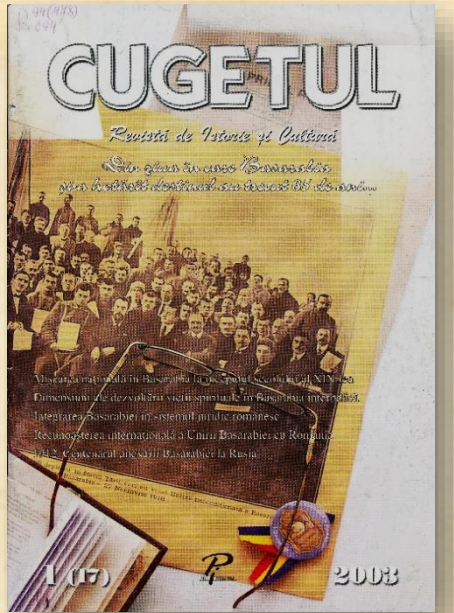
Eudochia GRITIU
Măra GRITIU

SFATUL ȚĂRII: ETAPE DE CONSTITUIRE ȘI DE ACTIVITATE

În numeroșii săi 1917 una dintre cele mai misterioase puteri din lume - Imperiul Rus - a fost agitat și mai apoi dizolvat în urma războiului social, ce cuprinsese și periferiile naționale, din rândurile cărora făcea parte și Basarabia - identici istoric, conștienți, răpiți de la trupul frânt al Patriei în anul 1812. Revoluția rusă de la sfârșitul secolului și începutul celui din urmă 1917 a deschis porțile "închisei popoarelor", după oarecândă, pe lângă deșaparte, Rusia. Valul revoluționar format la Petrosburg a avut o colindare largă, punând în mișcare toate păturile sociale. În legătură cu aceasta a căpătat o rezonanță majoră sloganul "autodeterminării popoarelor", care a cucerit la o vârstă politică activă toate popoarele imperiului, îndemnându-le de la periferie, unde pe lângă printr-un social, exactatările puterii înfrâng socialiste, au manifestat în mod dovedit și o națională stabilită de teritoriul rus.

Tentative de a schimba situația, de a elibera de noi această domeniul au fost întreprinse și până în 1917, însă furtivul glas de frică dată mijlocul necesare, de cele mai multe ori forța, printr-o hădărie care revolta în acest sens.

Revoluția din februarie martie 1917 a scos la oarecândă sau al popoarelor oprimare, creșterea generală a națională înțelegere lapeși de eliberare națională, în speranța perfectării superiorului, pentru obținerea autonomiei politice și teritoriale, coordonată, cu încă înaintea, drept un prim pas pe calea spre eliberare deplină. Tudeții, și acest lucru se cere a fi menționat,

Nimeni, în afară de popor, nu poate pretinde că a înșăfășit unirea. Analiza desăvârșită a evenimentelor demonstră că formarea statului național unitar românesc este rezultatul unor înțelțuri încheiate în masa brațelor, și rodul luptei îndelungate a poporului român, înșăfășit de mii de secunzi, de izbăvirea de a împotrivi și pentru care s-au jertfit atâtea generatii de înaintași.

NICOLAE CEAUȘESCU

1 DECEMBRIE 1918:
DIN CRONICA LUPTII
PENTRU UNITATE NAȚIONALĂ

Faptul istoric definitoriu pentru existența națiunii române, căreia i-a dat profil și personalitate distinctă în marșul concert al popoarelor lumii, Marea Unire de la 1 Decembrie 1918 a fost împlinirea idealului care secole se-a rândit a înșăfăși gândul și fapta atâtor jertfari și lăcomii patrioți. Dar, înainte de toate, 1 Decembrie 1918 a marcat triumful unității naționale a poporului român de a trăi liber și unit în patria liberă moștenită de părinții săi strămoși.

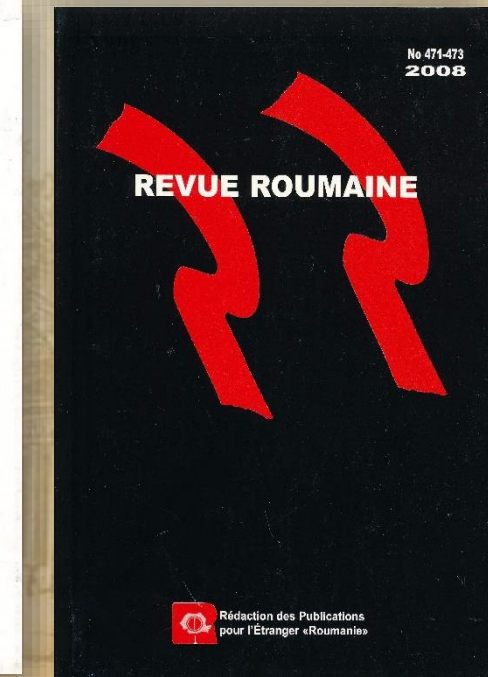
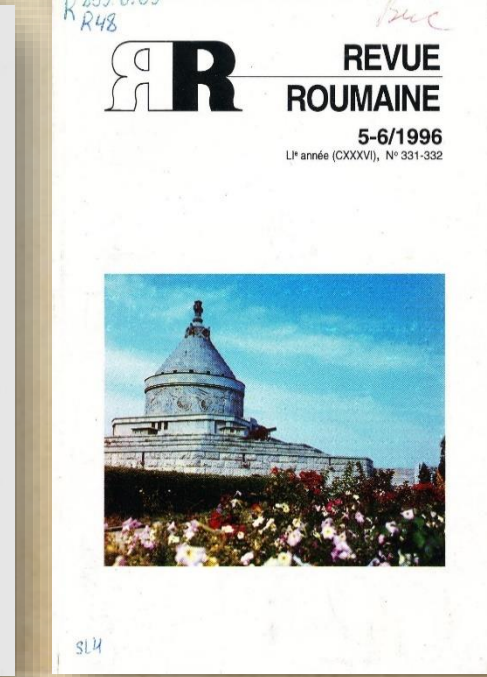
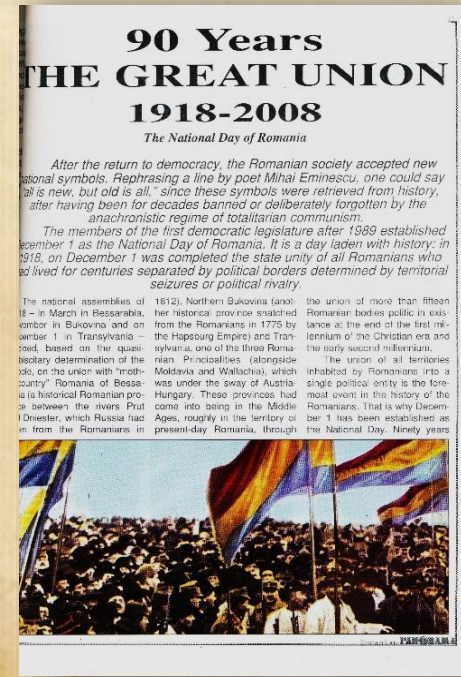
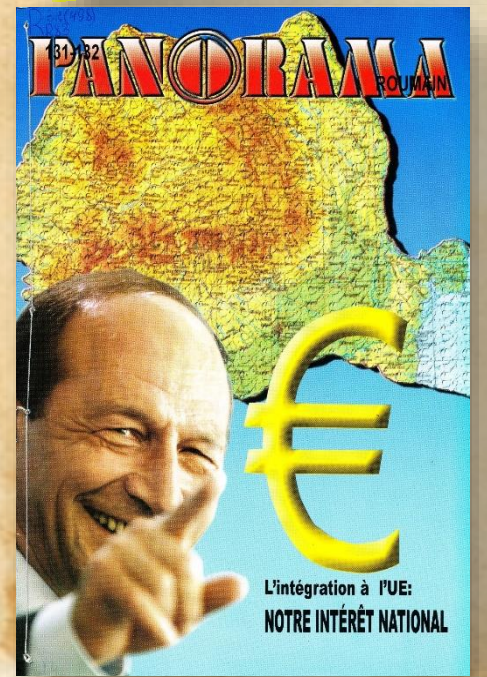
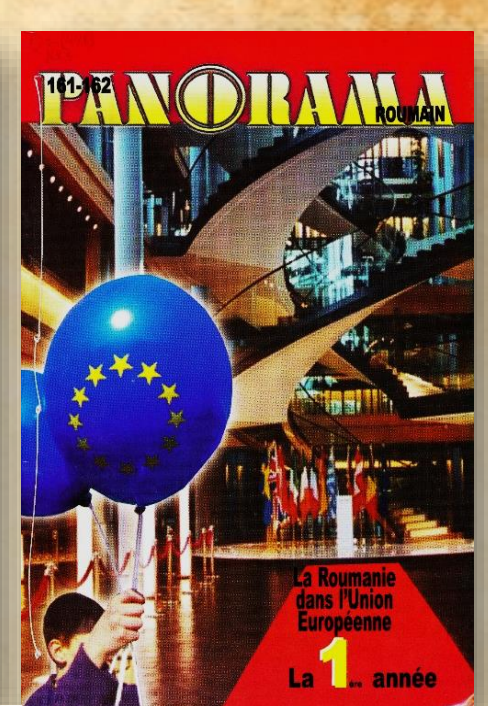
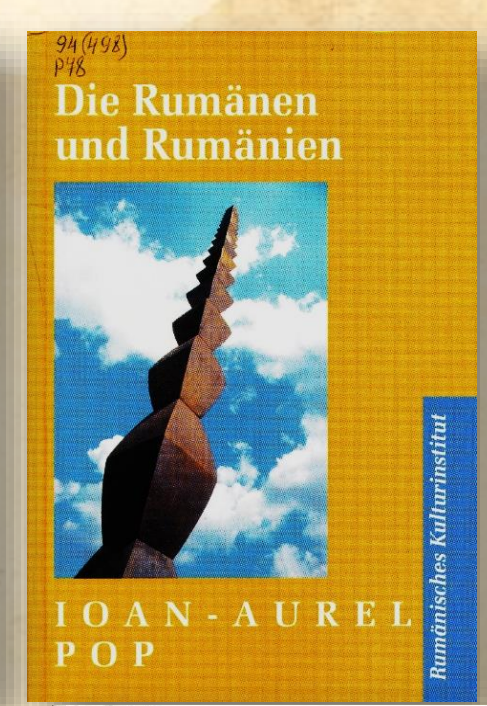
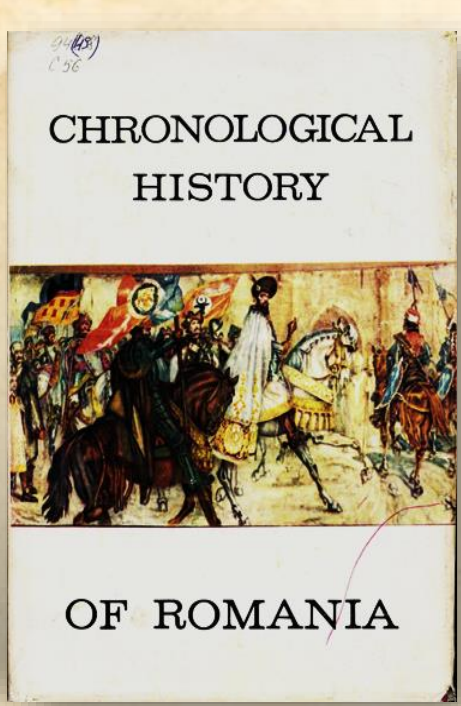
Caracterizat, încă din zorii existenței sale etnice, prin unitate etnică și lingvistică, prin simplitatea civilizată și materială și spirituală și prin simplitatea evoluției socio-economice a tuturor provinciilor pe care s-a lăsat poporul român să-și așeze înțelțul și dezvoltarea pe coordonatele unității și independenței, ce s-au găsit expresia în istoria sa antică și medievală, atât în conținut, cât și în mijlocul și forțele de manifestare.

Drept de scurtă durată, unirea înșăfășită de Mihail Viteazul în anul 1600 - act politic cu edincă temei și motivul în înșăfăși viața poporului - a marcat o primă manifestare a idealului unității, înțelțul profund înțelțare evoluția a poporului român în șăfăși viața.

Lupta pentru unitate și independență națională a fost o componentă fundamentală a istoriei românești în epoca modernă, împingând națiunea să se desprindă de controlul și suzeranțea străină, să-și recâștige libertatea și să-și asigure viitorul.

Unitatea de la 1 Decembrie 1918 a fost rezultatul luptei principilor ei și pășii sale sociale. Încă a înșăfăși poporul român din toate provinciile sale istorice, un act de voință umană care a înșăfăși unitatea deplină a națiunii și a deschis calea afirmării ei în viața politică și economică și politică a lumii.

70

REVUE ROUMAINE
La Grande Union

Cette guerre désastreuse apporta toutefois une joie: l'union de la Bessarabie. Dans cette région, comme partout en Russie, la révolution éveilla des tendances autonomistes, puis séparatistes. Le Parti National Moldave, créé le 3/16 avril 1917, déclare l'autonomie de la Bessarabie. Le Conseil du Pays, l'organe suprême de gouvernance, proclame, le 27/15 décembre 1917, à Chisinau, la République Démocratique Moldave, qui se déclare d'abord indépendante, en janvier 1918, puis, le 27 mars/9 avril 1918, unie à la Roumanie.

La victoire de l'Entente, qui se dessinait en 1918 en Occident, a eu des suites aussi sur le front des Balkans. L'armée du général Sarrail de Salonique perce les lignes bulgares. Le gouvernement roumain, dirigé par le général C. Coandă, proclame immédiatement la mobilisation générale et, le 28 octobre/10 novembre, la Roumanie entre de nouveau en guerre. Après l'armistice signé à Rethondes, près de Compiègne, la guerre cesse en Europe occidentale, mais non pas dans l'Est, où, après l'armistice conclu à Belgrade le 31 octobre/13 novembre 1918, les opérations militaires continuent par intermittence en Hongrie.

Les peuples de l'Empire austro-hongrois décident seuls de leurs destinées. Les Roumains aussi. Le 12 octobre, le Parti National Roumain de Transylvanie adopte la Déclaration d'autodétermination, rédigée par Vasile Goldiș, «en vertu du droit national de chaque nation de disposer d'elle-même». Six jours plus tard, cette

90 Years THE GREAT UNION 1918-2008
The National Day of Romania

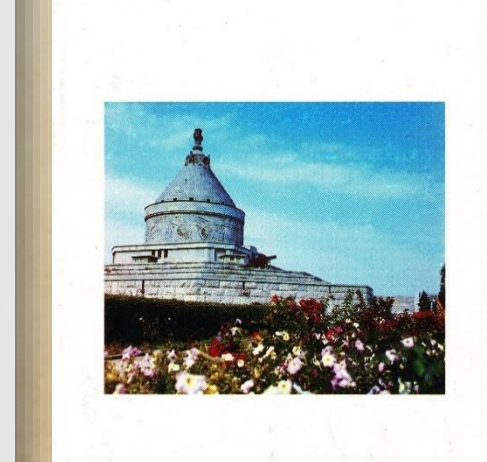
After the return to democracy, the Romanian society accepted new national symbols. Rephrasing a line by poet Mihai Eminescu, one could say "all is new, but old is all," since these symbols were retrieved from history, after having been for decades banned or deliberately forgotten by the anachronistic regime of totalitarian communism.

The members of the first democratic legislature after 1989 established December 1 as the National Day of Romania. It is a day laden with history: in 1918, on December 1, was completed the state unity of all Romanians who had lived for centuries separated by political borders determined by territorial seizures or political rivalry.

The national assemblies of 18 – in March in Bessarabia, in March in Bukovina and on October 11 in Transylvania – based on the quasi-arbitrary determination of the 190, on the union with "brotherly" Romania of Bessarabia (a historical Romanian province between the rivers Prut and Dniester, which Russia had seized from the Romanians in 1812), Northern Bukovina (another historical province snatched from the Romanians in 1975 by the Hapsburg Empire) and Transylvania, one of the three Romanian Principalities (alongside Moldavia and Wallachia, which were under the sway of Austria-Hungary. These provinces had come into being in the Middle Ages, roughly in the territory of present-day Romania, through the union of more than fifteen Romanian bodies politic in existence at the end of the first millennium of the Christian era and the early second millennium.

R 259 0.09 R48
REVUE ROUMAINE
5-6/1996
L'année (CXXXV), N° 331-332

90 Ans depuis LA GRANDE UNION 1918-2008

Après le retour à la démocratie, de nouveaux symboles nationaux ont été acceptés par la société roumaine. En paraphrasant la poète national Mihai Eminescu, nous pouvons dire: "tout est neuf, mais tout est ancien, car ces symboles sont venus dans l'histoire après les décennies durant lesquelles ils avaient été interdits ou ignorés par le régime communiste totalitaire.

Les députés du premier Parlement démocratique d'après 1989 ont fixé la date de la Fête nationale de la Roumanie le 1er Décembre. C'est une journée historique, car en 1918, le 1er décembre, était parachevée l'unité étatique de tous les Roumains qui avaient vécu des siècles durant séparés par des frontières politiques.

Les assemblées nationales de 18 – en mars à Bucarest, en mars à Iasi, en novembre, en décembre en Transylvanie – ont été basées sur la détermination arbitraire de 190, sur l'union avec "fraternelle" Roumanie de Bessarabie (une province historique roumaine entre les rivières Prout et Dniester, que la Russie avait saisi des Roumains en 1812), la Bucovine du Nord (une autre province roumaine séparée des Roumains existants à la fin du

MAREA UNIRE ÎN BAZE DE DATE ABONATE DE BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ

The screenshot shows a web browser window displaying a PDF document. The browser's address bar contains the URL: <http://web.b.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=3&sid=7b0ed1e5-1ff8-470d-9efc-086e0a532791>. The document is titled "Festivities dedicated to The Great Union during the Interwar Period" and is from "The Scientific Journal of Humanistic Studies", Year 5, no. 9. The article is by Monica-Gabriela CULIC (married name Florea). The abstract discusses the re-actualization of themes related to the 1918 union in Romania, highlighting the moral obligation to commemorate the event and the cultural emancipation of the period. The keywords are: national unity, Romania, festivities, Romanian culture, the interwar period.

<http://web.b.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=3&sid=7b0ed1e5-1ff8-470d-9efc-086e0a532791>

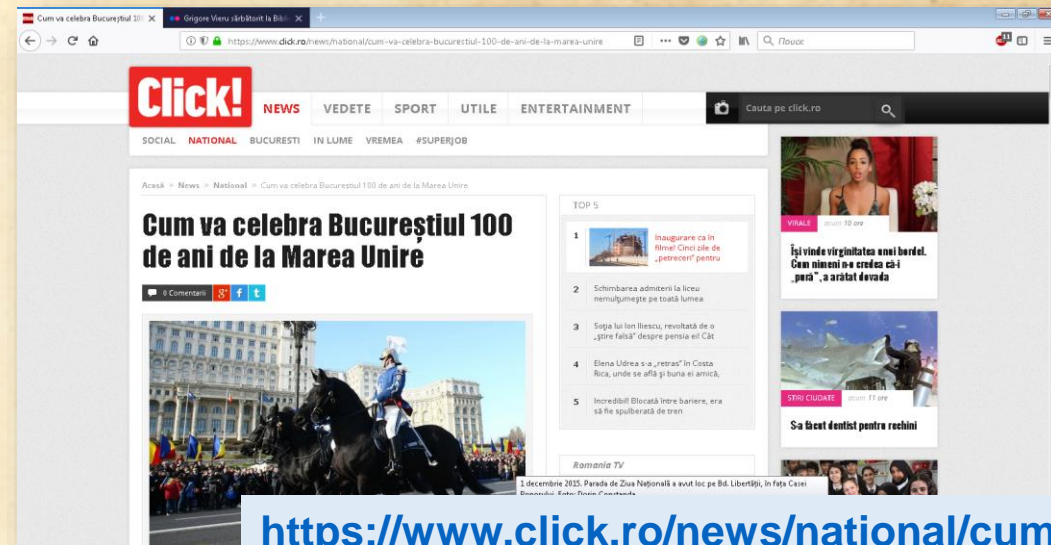
The screenshot shows the DOAJ website interface. The article entry is for "COMMEMORATING A HISTORICAL DAY: JANUARY 24th IN THE ROMANIAN NEWSPAPERS" by SEA, published in the Practical Application of Science journal. The article is in English and is available as a PDF. The website also displays statistics: 11,173 Journals, 8,112 searchable at Article level, 123 Countries, and 2,908,496 Articles. There are links for "SUPPORT DOAJ", "Our members", "Our publisher members", "Our sponsors", and "Our volunteers".

<https://doaj.org/article/57aedfad06664389a1a41e110ec49fe1>

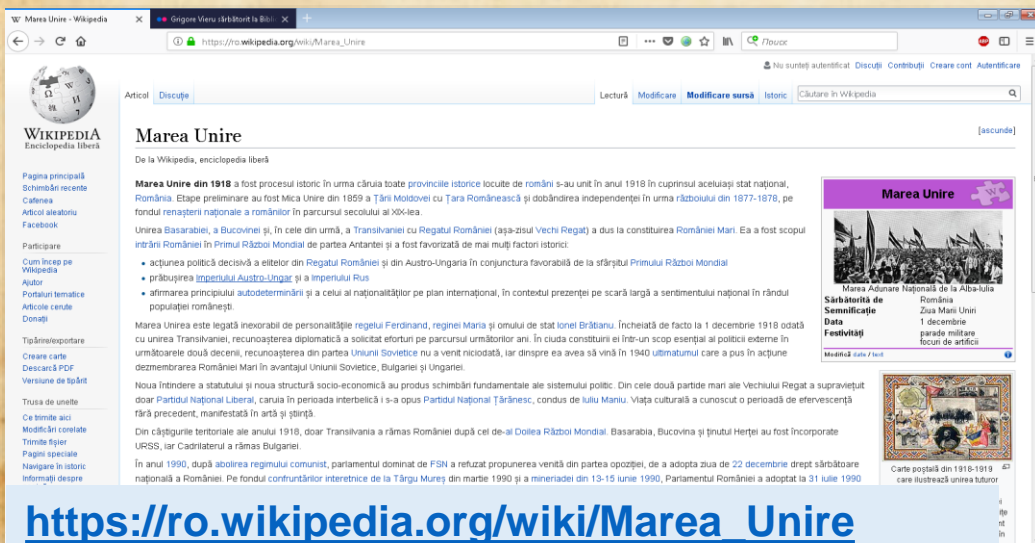
MAREA UNIRE IN INTERNET

<https://www.dcnews.ro/proiect-fara-precedent-la-100-de-ani>

<https://www.click.ro/news/national/cum-va-celebra-bucurestiiul>

https://ro.wikipedia.org/wiki/Marea_Unire

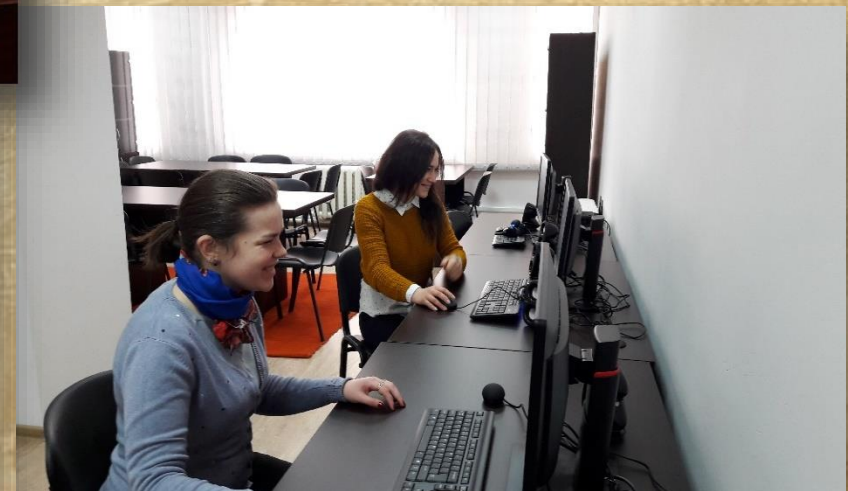
<https://ziarulunirea.ro/marea-unire-de-la-1918>

Centrul de Informare al României, Bălți

RESURSE ELECTRONICE

- [Colecțiile Bibliotecii Științifice USARB - http://tinread.usb.md:888/tinread/tinread.Jsp](http://tinread.usb.md:888/tinread/tinread.Jsp)
- http://81.180.66.9:1701/primo_library/libweb/action/search.do?mode=Basic&vid=373SUO_V1&tab=usarb
- <https://cirbalti.wordpress.com/>
- <http://www.ziuaveche.ro/exclusiv-zv/dezbateri/1-decembrie-1918-cum-s-a-facut-marea-unire>
- <https://www.dcnews.ro/proiect-fara-precedent-la-100-de-ani-de-la-marea-unire>
- <https://www.youtube.com/watch?v=owA-oHJmjto>
- <http://radiochisinau.md/2018-centenarul-unirii-cum-va-sarbatorii-bucurestiul>
- <https://www.click.ro/news/national/cum-va-celebra-bucurestiul-100-de-ani-de-la-marea-unire>
- <http://unimedia.info/tag/marea-unire-100-de-ani>
- <http://centenarulromaniei.ro/>
- <http://www.cimec.ro/Istorie/1-Decembrie-1918-marea-unire.htm>
- <https://quadratus.wordpress.com/tag/marea-unire/>
- <https://ziarulunirea.ro/marea-unire-de-la-1918>
- <http://web.b.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid>
- <https://doaj.org/article/57aedfad06664389a1a41e110ec49fe1>
- https://ro.wikipedia.org/wiki/Marea_Unire#/media/File:MapRegionsRomania.png
- https://ro.wikipedia.org/wiki/Principatul_Moldovei#/media/File:AtIHistMold8.jpg
- https://ro.wikipedia.org/wiki/Republica_Democratic%C4%83_Moldoveneasc%C4%83

Realizatori:

Marina MAGHER, bibliotecar, Centrul de Informare al României, BŞ USARB

Valentina TOPALO, coordonator Programe Infodocumenare, BŞ USARB

Redactor: Elena HARCONIȚA, directorul BŞ USARB

Design/tehnoredactare: Silvia CIOBANU, BŞ USARB

2018

